

Bijlage in deze Cursor

Politieke bijbaantjes: hobby of lobby?

pag. 7

Technische Uniformiteit

Zware feestdagen voor minister Deetman nu hij in de Tweede Kamer aangepakt wordt over de ongelukkige invoering van het nieuwe stelsel van studiefinanciering. Of hij het nieuwe jaar nog haalt als bewindsman? De Eindhovense studentenvakbond heeft het niet afgewacht. Om de druk op de ketel nog wat te verhogen beklommen zij woensdagmorgen 16 december het dak van T-hoog om daar enkele tekstuele wijzigingen op de TU-lichtreclame aan te brengen. De studenten menen dat de plannen van Deetman met het collegegeld en de inschrijvingsduur het voor de TU onmogelijk maken om nog de naam universiteit te dragen. Bij de problemen die Deetman al heeft met de studiefinanciering komt ook nog dat de Tweede Kamer de overrompelingstaktiek bij de zesjarenmaatregel van september niet pikt. De Kamer lijkt het eens te zijn over een grotere honorering van bestuurlijk werk, het zeker stellen van reële doorstromingsmogelijkheden van HBO naar WO, en over een grotere ruimte voor gehandicapten en langdurig zieken om hun studie ongehinderd af te maken.

Prettige feestdagen

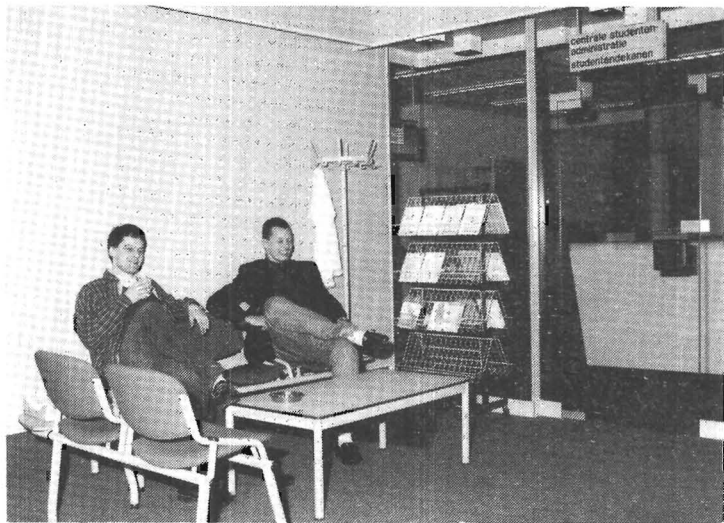
De redactie van Cursor en de statgroep Reproductie en Fotografie wensen de lezer(es)s(en) prettige feestdagen en een enthousiaste terugkeer in het nieuwe jaar.

Dit is het laatste nummer van dit jaar. Cursor 19 komt uit op vrijdag januari. Wie slim is, levert de kopij hiervoor nog vóór de kerst in. Uiterste mogelijkheid is de eerste werkdag in het nieuwe jaar, 4 januari dus, om tien uur 's morgens.

Verder in dit nummer:

Steunpunt 2,3 miljoen	2
Prof. Stevens	3
1987 te kijk	4-5
Kampioenen High Tech	8
Thor symposium	20

Steunpunt betaalt 2,3 miljoen gulden uit

Het aantal wachtenden bij het steunpunt studiefinanciering Eindhoven is gelukkig teruggelopen. Dat betekent echter nog niet dat Jos Verspaget en zijn collega's op hun lauweren kunnen gaan rusten. Sinds de start in augustus hebben zij 8783 telefoontjes verwerkt. Zo'n 20 procent daarvan ging over betaling. In het begin werden ruim vijfhonderd telefoontjes per week afgewerkt. De laatste weken ligt dat aantal nog steeds boven de vierhonderd. Het aantal bezoeken bedraagt gemiddeld veertig per week. Nadat in oktober de zogenaamde by-passregeling van kracht is geworden, heeft het steunpunt bemiddeld in de versnelde uitbetaling van 2,3 miljoen gulden.

Practicum's avonds bij Elektro

Bij Elektrotechniek hebben in het najaarstrimester ongeveer dertig studenten het verplichte tweedejaarspracticum FP4 's avonds moeten doen. Het aantal inschrijvingen voor dit practicum was groter dan verwacht.

Het faculteitsbestuur betreft deze gang van zaken. Het bestuur werd vlak voor het begin van de collegeperiode met de overinschrijving geconfronteerd en moest een noodgreep toepassen. Het zegt echter over geen

andere mogelijkheden te beschikken om alle studenten het practicum te laten uitvoeren.

Marc van Nielen, lid van de studentenfractie in de faculteitsraad, acht het onvermijdelijk dat dit najaarstrimester een practicum naar de avonden is verplaatst. Hij heeft zich er wel over verbaasd dat de indeling van studenten willekeurig is gebeurd. Met name spoorstudenten kunnen volgens hem de dupe worden van deze manier van indelen. De studenten van de faculteitsraad willen voorkomen dat het een gewoonte wordt om practica 's avonds te verroosteren. Hun voorstel in de raadsvergadering van 14 december om advies bij de onderwijscommissie van Elektrotechniek in te winnen haalde het echter niet. Het faculteitsbestuur heeft alleen toegezegd het aantal deelnemers aan practica in de gaten te houden.

Nieuwjaars-sprekershoek

Het is traditie dat de universiteitsraad aan het begin van ieder jaar een 'Nieuwjaars-sprekershoek' houdt. Iedereen is op maandag 4 januari van 16.00 uur tot 17.00 uur welkom in de kantine van het hoofgebouw. Wil men zelf een wens of een boodschap voor 1988 uitspreken? Dat kan! Inlichtingen en verzoeken om spreektijd (maximaal 5 minuten) bij Thom Meijlink, voorzitter, of Wim van der Heijden, secretaris UR, tst. 2554.

Gekkenhuis

Prachtig zo'n tentoonstelling: 'Toekomst te kijk'. Modern ook. Duur? Ja, dat kan uiteraard ook. Maar het levert zijn geld dubbel en dwars op, beweert men. Het rendement moet hoog zijn. Theo heeft het over de technologie-manifestatie die verleden week in de Jaarbeurs in Utrecht werd gehouden. Ook de technische universiteiten waren met een stand aanwezig. De TUE echter niet. Daar zal dan wel een reden voor zijn geweest. Omstandigheden zullen wel weer de baas zijn geweest. Misschien is er wel weer wat gecompliceerd gereageerd op een eenvoudige situatie. Dat gebeurt wel meer. Een waarde-oordeel wil Theo daar zeker niet aan verbinden. De martelende vraag is eerder: 'Zijn er wel zieltjes te vinden door het houden van zo'n tentoonstelling?' Het leek Theo eerder een compleet gekkenhuis. En hij kan er over meepraten, want hij is er geweest. Naar Utrecht gereisd in een tot de nok afgeladen trein, vol met jongens en meisjes van de middelbare school. Was het voor hen een verruimende kijk op technologie? Of

was het een leuke dag op stap? Een ouderwets schoolreisje?

Theo kon het niet goed inschatten. Wat hij wel aan waarneming opdeed, leek meer op een supporterstrein vol jonge voetballers. Vernield werd er niet, gerauwdouwd werd er bij het leven. Met stijgend plezier bezag Theo de bezetting van de eerste klasse. Deftige heertjes in alle staten van paniek verzettend. Daar zal maar plotseling zo'n meid van een jaar of zestien zich triomfantelijk tussen twee dure pakken mijnheren inwringen. Gelukkig met het gevonden plaatsje! Overigens flexibele mijnheren. Er kon best een lachje vanaf. En met een beetje opschuiven hadden ze ook geen moeite.

Ook de thuisreis ging samen met honderden middelbare scholieren. Weinig reacties op het tentoongestelde. Wel veel gehol van voor naar achter in de trein. Toch meer eens gevraagd wat ze van de tentoonstelling vonden. Opmerkelijk veel commentaar op het leger dat ruim vertegenwoordigd was. Hoefde voor de meesten niet zo nodig. Wat hen wel aansprak was de mogelijkheid

om veel van het tentoongestelde aan te raken. Kinderen, ook grote kinderen, willen alles aanraken. Lachwekkend was het verhaal over de demonstratie van Hoogovens. Hele pallets met volle colablikjes werden bliksemsnel leeggeplukt door de vingervlugge scholieren. Nog voordat de man die wel even wilde tonen hoe de lege blikjes bij het bedrijf worden weggewerkt, was de pallet leeg. Met 75.000 jongens en meisjes die er verwacht werden, een leuke kostenpost. Nog steeds blijkt dat men de jeugd niet goed weet in te schatten. Zo'n voorval geeft dat weer eens duidelijk weer. De oma van Theo vindt dat 'de emmer onder de kraan houden'. Gewoon nog jonge hersens die grotendeels ongebruikt in de kop blijven liggen. Niet zo erg. Dat trekt nog bij.

Theo

Nieuwjaars-bijeenkomst

Maandag 4 januari wordt de traditionele nieuwjaarsbijeenkomst van de TUE gehouden. Het college van bestuur nodigt alle medewerkers en studenten van de universiteit uit om bij die gelegenheid elkaar de beste wensen voor het nieuwe jaar over te brengen. CvB-voorzitter drs. Henk ter Heege zal tijdens die bijeenkomst op de eerste werkdag van 1988 een nieuwjaarstoespraak houden. Men kan elkaar treffen in de hal van het auditorium om half twaalf.

Opening kinderdagverblijf

Zaterdag 9 januari wordt het kinderdagverblijf 'de TUimelaar' officieel geopend. Het kinderdagverblijf wordt beheerd door de Stichting De Stuurhut en is gevestigd in gebouw X. De verbouwing door de Bouwtechnische Dienst is inmiddels voltooid en momenteel wordt gewerkt aan de inrichting van de ruimte. Belangstellenden kunnen het resultaat op 9 januari tussen 11.00 en 13.00 uur bekijken. Bovendien kan men kennis maken met de beide leiders die vanaf januari in het kinderdagverblijf werken. De eerste kindertjes worden op maandag 11 januari verwacht. Voor meer informatie omtrent het kinderdagverblijf kan men terecht bij Jet Rutten, tst. 4715.

Advertentie

DE NIEUWE STUDENTENLEIDERS

Studenten merken dat het onderwijs heel slecht is geworden. Het protest tegen Deetman is het protest tegen de chaos. In VN een portret van de nieuwe studentenleiders, wie is wie, in welke stad, hun doelstelling, hun strategie na de demonstratie. 'Over democratisering moet je nu niet beginnen, dat zou op dit moment zelfmoord zijn.'

Vrienden/violisten over de hele wereld rouwen over Jascha Heifetz. In VN praten ze over hem. Itzhak Perlman over de meester: 'Ik heb de hele ochtend gehuild.'

'What goes up must go down'. Na de krach: Europa veilig voor een recessie. Voetbal: Ton Pattinama. Pop: Carmel. In VN's Boekenbijlage: de romantische geneeskunde van Oliver Sacks.

SCHAAK-VERSLAafd

In de kleurenbijlage: in de schaduw van Kasparov-Karpov, een portret van de aan schaken verslaafde Nederlander — de club, het café, het dorp. De verborgen camera: foto's aan de Zuidafrikaanse censuur ontkomen. Jaap Vegter

Lees naast uw krant
Vrij Nederland

Prof.ir. Mario Stevens (Elektrotechniek)

Advocaat van de duivel spelen om tot een gewogen keuze te komen

De ingenieur moet producten ontwikkelen en leidinggeven. Bedrijfsmatige aspecten als kosten horen daarbij. Maar ook moet de ingenieur oog hebben voor milieu en omgeving. En voor de menselijke kanten van de techniek. Tijdens de studie zou dat allemaal geleerd moeten worden. Maar de algemene tendens in het universitaire circuit is dat een technisch wetenschappelijk onderzoeker juist niet zakelijk hoeft te denken. *'Volgens mij moet een onderzoeker ook docent en manager zijn. Hij zal vaak de advocaat van de duivel moeten spelen om zo tot een gewogen keuze te komen'*, meent prof.ir. Mario Stevens. Aan de vooravond van zijn intrede voor zowel TUE als Open Universiteit had Cursor een gesprek met hem.

Lizet Kruijff

De nog jonge professor Mario Stevens (43) is geen nieuwkomer op de TUE. Na zijn studie in de telecommunicatie kreeg hij een aanstelling in de vakgroep Digitale Systemen. Vanuit de post *hoofd van de vakgroep* bleek hij de logische opvolger van de haast legendarische prof.ir. Fons Heetman (nu nog decaan van de faculteit Elektrotechniek). Stond Heetman bekend om zijn kleurrijke uitspraken en conflicten, Stevens is een beminnelijker type. Al schuwt ook hij provocerende kanten niet:

'Bij onderzoekers heerst een naarbinnengerichtheid. Met elkaar samenwerken, openheid ontbreekt. De publicatiecultuur leidt tot elitevorming van vakgenoten die internationaal op fundamenteel niveau met elkaar praten. Onderwijs komt op een tweede plaats. En het gebrek aan studenten wordt afgedaan met een kreet als: er waren dit jaar zeker geen goeie. Die kluzenaarsmentaliteit is er helaas nog wel.'

Kentering

De publicatiegerichte cultuur leidt er ook toe dat toepassingsgerichtheid en inzet voor de industrie niet wordt meegewogen bij beoordeling van het werk. Goede mensen die zich in zo'n sfeer niet thuisvoelen, kiezen dan voor een andere werkkring. Stevens vindt dat de cultuur voor toepassingsgericht onderzoek moet groeien. Ook moeten vakgroepen onderling meer gaan samenwerken binnen de faculteit Elektrotechniek. *'Het is toch beter als Jess, Van Bokhoven en ik samenwerken. Het is doodzonde dat men mensen als Armbak heeft laten weggaan. Ook al heb je onderling niet altijd overeenstemming. Zakelijk moet je toch goed met elkaar om kunnen gaan. Dat is lang niet altijd gebeurd, maar daar komt nu kentering in.'* Bescheiden voegt hij toe dat de computers van de drie vakgroepen al kunnen communiceren.

Vakgroepen binnen Elektrotechniek moeten meer gaan samenwerken volgens prof.ir. Mario Stevens. Gelukkig kunnen de computers al met elkaar communiceren.

Maar Stevens kijkt over de grenzen van zijn faculteit heen. Vakgebieden die vaak vergeten worden in informatietechnische kringen zijn werktuigbouwkunde en natuurkunde. De eerste levert een grote bijdrage in het veld van de randapparatuur, zoals disk drives, printers en plotters. Deze apparatuur wordt met mechanisch heel geavanceerde technieken gemaakt. De natuurkunde is nauw betrokken bij de ontwikkeling van de halfgeleider technologie, maar speelt ook een essentiële rol in de magnetische en optische geheugentechnieken (diskette, hard en compact disk). *'Deze twee technieken krijgen in ons land nauwelijks enige aandacht in de universitaire wereld. Hier zou veel meer fundamenteel en toepassingsgericht onderzoek aan gedaan moeten worden. Want er zijn heel belangrijke ontwikkelingen in aan de gang. Daar moeten we als elektrotechnici en informatici toch op aansluiten. De Amerikaanse industrie speelt veel sterker op deze ontwikkelingen in. De Europese in-*

dustrieën blijven achter in het gebruik van de hulpmiddelen die de datacommunicatie ons biedt'

Afkaveling

Ongelukkig is de Eindhovense hooggeleerde erover dat Nederland door dat achterblijven steeds afhankelijker wordt van dienstverlening en handel. Het afkavelen van de industrie zou door de ministeries van Economische Zaken en Onderwijs en Weten-

Wakker liggen

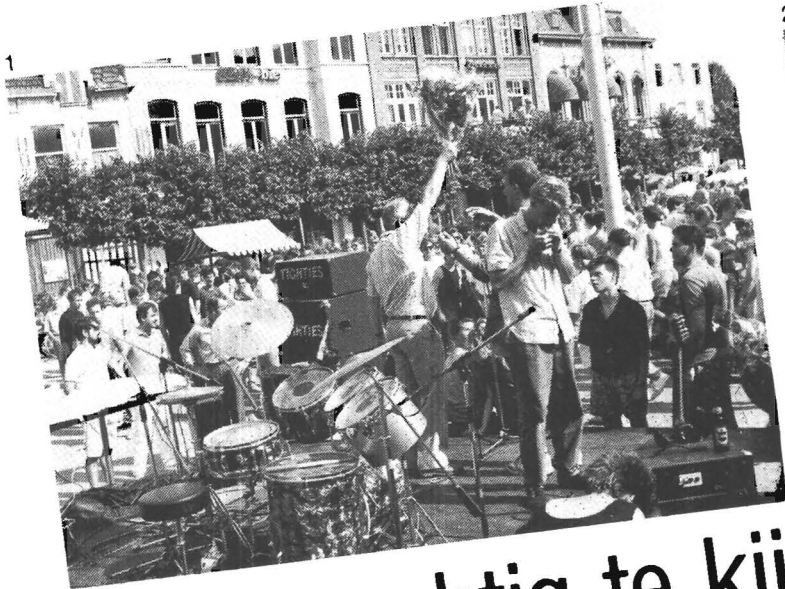
Het gesprek keert terug naar de universiteit. Die moet zich maar eens bezinnen op zaken als het profiel van de moderne ingenieur en het onderzoeksbeleid. De taak van de ingenieur is vooral het ontwikkelen van methodieken, producten en produktiemiddelen. Creativiteit is een eigenschap die continu gestimuleerd moet worden. Dat ontwerpen is geen geïsoleerde taak. De ingenieur krijgt te maken met zaken als betrouwbaarheid, kostprijs, bedieningsgemak, bruikbaarheid, onderhoudsvriendelijkheid, milieuvriendelijkheid en ontwikkelingsnelheid. Maar ook esthetica en ethiek horen erbij. Stevens: *'Onderzoek voor defensie is nodig, maar dan mag je als onderzoeker er best een paar nachten van wakker liggen om na te denken waar je mee bezig bent.'*

De ingenieur moet innoveren, niet reproduceren. Daardoor kan hij (of zij) steeds de horizon van de mogelijkheden verleggen. Of het nu in een onderzoeksomgeving of in de industrie is, er komen meer taken dan het ontwerpen en ontwikkelen alleen op de schouders van de ingenieur terecht. Leidinggeven aan een team, projecten trekken. In veel gevallen zal hij de nieuwe producten ook naar de markt moeten brengen. De ingenieur is dus ontwikkelaar en manager.

Dure Hobby

'Naast het technische en economische zal ook steeds het menselijke in het oog gehouden moeten worden. Zelfkritiek is een van de belangrijkste eigenschappen van een ingenieur. Er zou voor de ingenieur een erencode moeten zijn, zoals die er ook voor de medicus is', aldus Stevens. Daar moet de student dan wel in geschoold worden. En als de tendens is dat universitair onderzoek niet toepassingsgericht is, maar elitair, dan is die houding de jonge prof niet welgevallig. Naast fundamenteel onderzoek moet er ook plaats zijn voor toepassingsgericht onderzoek. *'Het onderzoeken zonder zich om de toepasbaarheid te bekommeren is wel een erg dure hobby. Een hobby die door de gemeenschap betaald moet worden. Wetenschappelijk wil niet zeggen, dat je je als een wereldvreemde kluzenaar moet gedragen. Een onderzoeker moet docent en manager zijn. Hij zal vaak de advocaat van de duivel moeten spelen om zo tot een gewogen keuze te komen'*, luidt de conclusie van het gesprek.

schappen moeten worden tegengegaan. Wat tot nu toe aan ondersteuning van de productietechnologie gebeurde, was te weinig en op het verkeerde moment naar zijn idee. De subsidie-regeling micro-elektronica kwam zo'n acht jaar te vroeg. *'Nu hebben de bedrijven daar behoefte aan, maar inmiddels zijn de potten leeg. Het demonstratieprogramma Micro-elektronica in producten tellt alleen voor heel specifieke maatgesneden chips. Terwijl toch heel veel klassieke metaalbedrijven al moeite hebben met de eenvoudigste toepassingen.'* Stevens zit in de beoordelingscommissie van het demonstratieprogramma. Het ministerie van Economische Zaken hecht groot belang aan de uitstraling van de kennis en ervaring die de bedrijven met hun chip-project opdoen. Daar is nog eens anderhalf miljoen gulden voor uitgetrokken. *'Daar hadden toch weer vijf projecten mee gefinancierd kunnen worden'*, is het droge commentaar.

Zevenentachtig te kijk.....

Bloemen houden van mensen. In negentienhonderdzevenentachtig hield de TUE niet alleen van mensen in het algemeen en van studenten in het bijzonder, maar zeker ook veel van bloemen. Een

blik in het fotoboek 1987 leert dat de TUE het dit jaar deed onder het motto: zeg het met bloemen. Boeketten, bloemstukken of gewoon losse bloemen vlogen om je oren als er iets aan de hand

was op deze universiteit. Of het nou ging om een optreden van een popgroep tijdens de intro-week (foto 1), of om een congres over een wetenschappelijk interessant thema (foto 2), de TUE zei het met bloemen. Een goed gebruik is ook om nieuwe hooggeleerde profen (m/v) in de bloemen te zetten (foto 3). Zo gauw er iemand van het vrouwelijk geslacht student wil worden aan deze universiteit, dan worden ze met open en niet lege armen ontvangen door hun mannelijke collega's (foto 4). Let op dames: er zijn geen rozen zonder doornen.

zeker niet ten goede.....(foto's 5 en 6). Om de buitenwereld iets goeds over de TUE te laten denken moet op z'n minst het logo in beeld blijven (foto 7). Iedereen is welkom, ook al sta er niet voor alle gasten een bloemetje klaar. Of de sprekers nou van een werknemersorganisatie komen, of van een grote internationale werkgever, dat doet er voor de TUE niet zoveel toe. Opvallend is wel het verschil tussen deze sprekers. De FNV-bestuurder brengt het gezegde: 'laat uw linkerhand niet weten wat uw rechter doet' wat al te letterlijk in praktijk (foto 8) en de Philips-topman verbergt of hij met twee linkerhanden geboren is (foto 9).

Logo en imago

Dat bloemen ook een doorn in het oog kunnen zijn bewees de TUE met bloemstukken die het zicht op het spreekgestoelte en soms ook op de spreker ontnemen. Een keur van sprekers uit binnen- en buitenland betrad het TUE-podium met wisselend succes. Bloemstukken van die omvang komen het TUE-imago

Lichtend baken

De TUE staat borg voor wetenschappelijk onderwijs en dito onderzoek op hoog niveau. Om op datzelfde niveau aan het volk kond te doen waar deze universiteit te vinden is, wordt dat van daken geschreeuwd. Niet dat

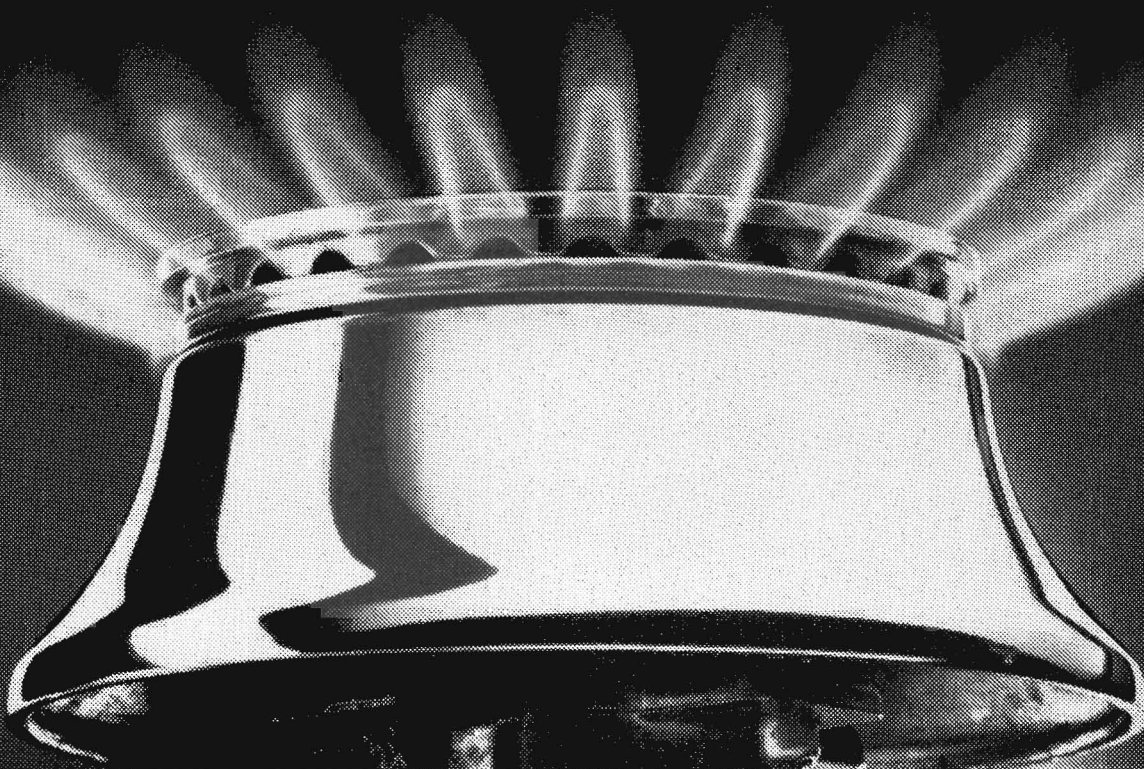

CvB-voorzitter Henk ter Heege dat nu elke dag zelf doet, neen, hij heeft een succesvolle innovatie een kans gegund en bekijkt hier het resultaat (foto 10). Een lichtend baken dat de technische universiteit in de lichtstad niet misstaat. Op wat lager niveau werd de vuile was regelmatig buitengehangen, al of niet met de hulp van studenten (foto 11). Ook al is het jaar nog niet geheel ten

einde, nu al kan vastgesteld worden dat studenten ook in 1987 vele ludieke evenementen en acties op touw hebben gezet. Een hele toer, zo'n studie aan een technische universiteit (foto 12). Wat 1988 voor de bloem der natie in petto heeft is nog in nevelen gehuld. Een gratis tip die nooit kwaad kan: bestel alvast een bloemetje, het nieuwe jaar staat voor de deur.....

Wie heeft er energie genoeg voor de Gasunie?

Voor de Nederlandse economie is aardgas een factor van vitaal belang. De Gasunie is dan ook een bedrijf dat volop in de belangstelling staat. In termen van omzet behoort de Gasunie tot de grootste ondernemingen in Nederland. In technologisch opzicht tot de meest interessante.

Er staan grote investeringen op stapel om veranderende situaties in de aardgasvoorziening te kunnen beheersen: ondergrondse opslag, nieuwe mengstations, een geavanceerde stikstofinstallatie. Hieraan ligt baanbrekende research ten grondslag. Van de 1850 mensen die er nu werken hebben zo'n 500 een hogere beroeps- of wetenschappelijke opleiding.

Voor 1987 zijn er nog ongeveer 30 nieuwe medewerkers nodig in de volgende sectoren: • techniek

- commercie • financiën/economie • automatisering
- personeel en organisatie.

De Gasunie is daarbij vooral geïnteresseerd in jonge mensen met dynamische kenmerken, passend bij het nieuwe elan dat de organisatie voor ogen staat.

Via een Management Development Programma wordt er veel aandacht besteed aan de individuele ontplooiingskansen.

De eerste fase van dit programma duurt 5 tot 6 jaar, met wisselende leerperiodes van circa twee jaar. Het doel is onder meer om lijn- en staffunctionarissen te selecteren: de juiste loopbaan voor iedereen.

Meer weten? Bel 050-212783 en de brochure 'Werken bij een energiek bedrijf' wordt je direct toegestuurd.

De Gasunie draagt zorg voor de aardgasvoorziening door inkoop, transport, verkoop en het bevorderen van een doelmatig gebruik van aardgas.

Ons aardgas is in goede handen bij de Gasunie.

Politieke nevenactiviteiten: lobby of hobby?

'Wat er in Eindhoven gebeurt, weet ik niet want ik ken er niemand.' Deze schrijnende uitspraak van oud-staatssecretaris van Onderwijs, en tegenwoordig voorzitter van de Vaste Kamercommissie Onderwijs, drs. Gerard Leijenhorst doet vermoeden dat een wat duidelijker Eindhoveners geluid in Den Haag geen kwaad kan. De politici en bestuurders

van deze instelling zijn de eersten die daarvoor kunnen zorgen. Lobbyen dus, ook al vindt menigeen dat een vies woord. Een ingewijde in het Haagse circuit omschrijft lobbyen als 'een mannetje in Den Haag hebben rondlopen, die op tijd een beetje duwt, trekt, prikt, z'n gezicht laat zien, de juiste mensen kent, alternatieven biedt en dat alles goed

terugkoppelt'. Maar zo iemand hebben we op de TUE niet nodig. Dat is tenminste de uitkomst van enige rondvraag onder een aantal politici van deze instelling. Wel is het zaak de TUE in de regio goed voor het voetlicht te brengen. Een zeer globale inventarisatie van politieke nevenactiviteiten leverde zowel bij studenten als staf

een aardige oogst op. De redactie raakte er al snel van overtuigd dat volledigheid niet mogelijk, maar ook niet nodig is. Enkele medewerkers en studenten die buiten deze instelling politiek actief zijn, komen in deze special aan het woord. Over macht, ambitie, politiek, lobby en een hobby die in sommige gevallen behoorlijk uit de hand kan lopen.

Snelste manier om lobby om zeep te helpen is er over te praten

'In sommige gevallen maak ik gebruik van persoonlijk relaties. Echter de snelste manier om een lobby om zeep te helpen is daar over te gaan praten. U zult van mij over dit onderwerp dan ook weinig horen,' aldus drs. Henk ter Heege, lid van het college van bestuur.

Een ingewijde in het Haagse circuit omschrijft lobbyen als 'een mannetje in Den Haag hebben rondlopen, die op tijd een beetje duwt, trekt, prikt, z'n gezicht laat zien, de juiste mensen kent, alternatieven biedt en dat alles goed terugkoppelt'.

Hoe ziet de politieke lobby van de TUE in Den Haag eruit? Wat kan prof.dr. Piet Steenkamp, hoogleraar aan de TUE en voorzitter van de Eerste Kamer regelen in de wandelgangen van het parlement?

Job Arts

Universiteiten krijgen geld toegewezen volgens bekostigingsregels. Objectief voor alle universiteiten, technisch of niet technisch. In een stabiele onderwijswereld zal de verdeling van de geldstroom weinig problemen op leveren. Van een stabiele situatie in de onderwijswereld is echter nooit sprake. Tot het midden van de jaren zeventig waren er de vette jaren, daarna kwamen de magere jaren. Of er wordt geld beschikbaar gesteld om faculteiten uit de grond te stampen en met nieuwe studierichtingen te experimenteren of er is juist sprake van een afbouw. In beide situaties is het belangrijk om naast de bestaande structuren invloed te kunnen uitoefenen op de besluitvorming omtrent de verdeling van de gelden.

Gouverneur

Lobbyen doe je dus om ervoor te zorgen dat je buurman niet alles voor je neus wegkaapt of om zelf een groter deel van de koek te

krijgen. Een goed voorbeeld is Limburg. Na de sluiting van de mijnen vond men het nodig om iets te doen voor de Limburgse infrastructuur. Onder de actieve bemoeienis van de gouverneur in Limburg, Sjeng Kremers, werd vervolgens Maastricht universiteitsstad gemaakt. Eindhoven, dat goede papieren (volgens sommige mensen veel betere) had voor deze medische faculteit, miste de boot. De geschiedenis heeft zich herhaald bij de Open Universiteit, die in Heerlen terecht kwam. En recentelijk is de Limburgse lobby opnieuw actief, ditmaal onder leiding van ir. Beckers, hoofd van de afdeling research bij Shell. Ditmaal om een technische opleiding naar Limburg te halen met de bedoeling het chemieconcern DSM van personeel te voorzien. (zie Cursor 13).

Onverenigbaar

'Ik doe niet aan lobbyen voor de TUE. Dat kan ik niet en dat wil ik ook niet. Dat is onverenigbaar met mijn positie als voorzitter van

de Eerste Kamer, waarbij ik boven alle partijen moet staan. Ik word daarvoor ook nooit benaderd. De vraag is natuurlijk: wat wil je bereiken. Pas als je dat precies kunt aangeven, heeft het zin om naar de minister of zijn hoogste ambtenaar te stappen. Volgens mij is het echter niet nodig om te lobbyen,' aldus TUE-hoogleraar Piet Steenkamp.

Drs. Ton Teunissen denkt daar heel anders over. Hij is tot april van dit jaar werkzaam geweest als griffier, dat is ambtelijk jargon voor secretaris, van de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs. Teunissen: 'Het is mij opgevallen dat de TU Eindhoven, net als die van Twente en Delft, onvoldoende aan de weg timmert. Neem nu jullie eigen blad (Cursor, J.A.), dat heb ik zelden gezien. Dat moet je aan een Vaste Kamercommissie zeker toesturen, want daar staan voor ons soms interessante dingen in.'

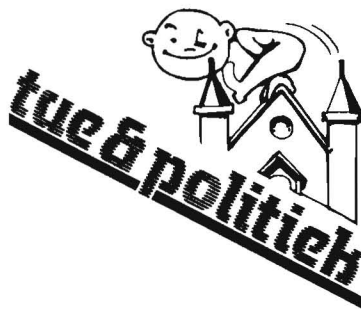
Brox in CvB

De mening van Teunissen wordt bevestigd door de voorzitter van de Vaste Kamercommissie van Onderwijs, drs. Gerard van Leijenhorst (CDA), staatssecretaris van Onderwijs in het kabinet Lubbers I. 'De gewone universiteiten, zoals de VU en de KUN, trekken altijd direct aan de bel als er iets is. Voor mijn gevoel liggen de activiteiten van de drie TU's wat meer in de schaduw. Alleen tussen de Technische Universiteit Twente en de Kamer bestaat een intensieve band. Zo ben ik laatst op werkbezoek geweest in Twente om te kijken wat zij daar doen aan ontwik-

kelingssamenwerking. Wat er in Eindhoven gebeurt, weet ik gewoon niet want ik ken er niemand,' aldus Van Leijenhorst. Volgens hem kan het ook verstandig zijn om een politiek zwaargewicht in het CvB te hebben. Die heeft zo z'n contacten en kan beter taxeren wat wel en niet haalbaar is. Van Leijenhorst opperde in dit verband de mogelijkheid om de voormalig staatssecretaris van Volkshuisvesting mr. Gerrit Brox, die nu in de running is voor het burgermeesterschap van Eindhoven, te benoemen als lid van het CvB.

Gunstig klimaat

Gebeurt er dan helemaal niets vanuit Eindhoven? Die vraag wil CvB-lid Ter Heege niet beantwoorden. Hij vindt dat het politieke klimaat voor de drie technische universiteiten zo gunstig is dat lobbyen niet hoeft. Bovendien werken de drie TU's nauw samen. Veel kan geregeld worden via de normale procedures. Zo hebben de drie zich vorige week maandag in de vergadering van de Hoger Onderwijs Kamer met succes verzet tegen een passage in het HOOP (hoger onderwijs- en onderzoeksplan), die betrekking heeft op de positie van de drie TU's. De tekst zal worden gewijzigd. Op provinciaal niveau heeft lobbyen meer zin. Waarschijnlijk krijgt de TUE er een tweede starterspaviljoen bij. Het geld daarvoor haalt de provincie bij het ministerie van Economische Zaken.

Who's who in Brabants technologiebeleid

De kampioenen van de High Tech

Eindhoven beschikt over een groot aantal instellingen en instituten om het 'high-tech'-karakter van de regio te bevorderen. Mikrocentrum, Centrum voor Micro-Elektronica, World Trade Center Electronics, de Kamer van Koophandel, de Regionale Economische Dienst Eindhoven, stichting Technopool, de TUE met chippenlab, Transferbureau en een toenemend aantal TNO-instituutjes. Ook de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij roert menigmaal haar mond over technologie. Een buitenstaander denkt al ras dat daar een weloverwogen, wellicht provinciaal, beleid achter steekt. Maar wie achter al die instituten namen en politieke partijen gaat zetten komt tot andere gedachten.

Lizet Kruyff

Neem nu de gemeente. De NV REDE (Regionale Economische Dienst Eindhoven) heeft als taak de bestaande werkgelegenheid te behouden, nieuwe werkgelegenheid te stimuleren en door acquisitie werkgelegenheid aan te trekken. Directeur drs. Toon Sanders formuleerde het onlangs nog zo: 'Wij willen kampioen worden van de high tech'. Een pijlsnelle carrière doorliep Sanders die vers van de Katholieke Universiteit Brabant bij de gemeente kwam onder aegide van gemeentesecretaris Chris Wouters (CDA). REDE nam het initiatief tot de stichting Technopool. Een raad van wijze heren die plannen ontwikkelen om de regio aantrekkelijk te maken voor de high tech bedrijven, die ook wel met kennisindustrie worden aangeduid. Voorzitter van die stichting is prof.dr. Nico Douben (TUE). Ook wijlen dr.ir. Hans Nijman had er zitting in. Daarnaast de burgemeesters van Helmond en Eindhoven en vertegenwoordigers van de grote bedrijven in de omgeving: DAF, Volvo, Philips. Secretaris is drs. Wim Smits van de Kamer van Koophandel (evenals van het Eindhovens Universitair Fonds trouwens).

Commissariaten

Maar Douben is op meer plaatsen aan te treffen. De officiële lijst van geregistreerde nevenfuncties van de TUE geeft er maar eentje: lid van de Wetenschappelijke Raad van de Regering. Daarnaast is hij voorzitter van de Bestuurscommissie Contacten Bedrijfsleven van de TUE, de stichting Telematica, de stichting Science Park Eindhoven (een afgeleide van Technopool). Volgens het lijstje van Jos Hezems in zijn boek 'de Top Elite van Nederland' mogen we daar nog commissariaten bij Océ van der Grinten, de Rabobank, de Nederlandse Dagblad Unie en Twijnstra en Gudde aan toevoegen. En dat allemaal in die ene dag per week dat hoogleraren aan andere dan TUE-zaken mogen besteden! De signatuur van deze hoogleraar, die overigens niet in de actieve politiek opereert, is katholiek. Hij doceerde ook aan de Katholieke Universiteiten in Nijmegen en Tilburg.

Even terug naar de NV REDE. Toen een paar jaar geleden het Mikrocentrum (niet te verwarren met CME en WTCE) in financiële en bestuurlijke problemen kwam, was een telefoontje vanuit het gemeentehuis voldoende om de reorganisatie bij REDE onder te brengen. Er kwam een nieuwe directeur, er kwamen commissariaten. Onlangs werd prof. Goldschmidt van de KUB daar één van. (Was dat overigens niet de hoogleraar, waarbij Sanders afstudeerde?) Behalve het Mikrocentrum is daar het Centrum voor Micro-Elektronica. De voor-

malig directeur, drs. Peter May (CDA) figureerde ook in de Stichting Telematica, de voorbereidende commissie voor het Science Park en had iets te maken met het bestuur van de IJshockeyclub. Zijn vrouw, Hanja May-Weggen zit namens het CDA in het Europees Parlement. Zij is niet in technologiebeleid gespecialiseerd, maar maakte toch deel uit van de provinciale commissie Bosman, die een rapport over Technologiebeleid produceerde. Binnen de regio gaat May-Weggen zich wat meer profileren: bij het tienjarig bestaan van de Induma (de REDE van Helmond) was zij één van de sprekers.

Connecties

De CDA-signatuur van veel prominenten in de regio wordt duidelijker. Op gemeentelijk niveau zijn de belangrijkste de al eerder genoemde gemeentesecretaris Chris Wouters en de wethouder economische zaken drs. Clemens Brocken. In Provinciale Staten zitten onder meer dr.ir. Jan Houben en Frans Smeltzer. Wacht even, de naam Houben klinkt ons bekend in de oren.

Is dat niet de directeur van de NLO (Nieuwe Leraren Opleiding)? Jazeker en zijn vrouw is lid van de Eerste Kamer voor het CDA. In de privé-sfeer liggen nog wat plezierige connecties. Drs. Wim Deetman is nauw bevriend met Houben. Dat hoeft niet tot nepotisme te leiden, maar allicht vind je een wat gewilliger oor. Zoals het ontheffen van eerstejaars NLO-studenten van collegegeld, of een extra subsidie van zes miljoen.

Duur rapport

Houben heeft ook banden met het World Trade Center Electronics. Hij zat in een adviescommissie om de koers uit te stippelen voor de club die steeds maar niet het succes oogst, die het verdient.

WTCE, eens denken, had Frans Smeltzer daar niet ook wat mee te maken ooit? Oorspronkelijk doet Smeltzer het zieltoegende Grondbedrijf van de gemeente Eindhoven. Daarnaast ontfermt hij zich over de kabeltelevisie, maar na een bestuurlijke crisis bij het WTCE een aantal jaar geleden mocht hij zich ook ad-interim-directeur aldaar noemen. Overigens dit alles met behoud van salaris van het Grondbedrijf. Een duur rapport over een toekomstperspectief voor het WTCE liet Smeltzer door de Eindhovense vestiging van het reclamebureau Ogilvy & Mather maken. Dat rapport werd door gemeente en pers compleet de grond ingeboord. Een andere leuke nevenactiviteit was de poging om de IJshockeyclub De Kemphanen om te turnen in de Elektronica Boys. Het bedrijfsleven zou dan donaties doen en de IJshockeyclub zou Eindhoven weer als high tech paradijs promoten. Mevrouw Smeltzer mocht ook meedoen, evenals May van het CME. Maar persoonlijke conflicten over de financiële kant van de zaak lieten het plan wat betreft de familie Smeltzer in het water vallen.

Tip van de sluier

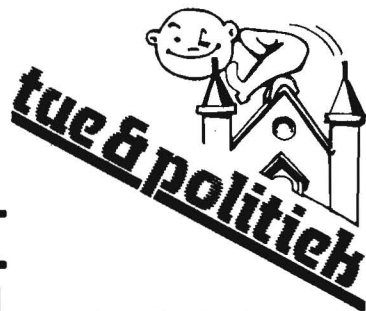
Waarom dringt zich bij dit alles toch vooral de gedachte op dat van een uitgesproken beleid geen sprake is? Dat het eerder een kwestie van elkaar bestuurlijke functies toeschuiven is op basis van een gemeenschappelijke achtergrond? Dit verhaal is beslist niet volledig. Het is een tip van de sluier. Veel vragen blijven nog open over wie nu eigenlijk het technologiebeleid in de regio uitmaakt. REDE? Het CDA? De mensen die elkaar steeds in nieuwe commissies, zoals nu die ter voorbereiding van het Innovatieadviescentrum, aantreffen? Waarom staan er maar vijftien namen op de officiële lijst van nevenfuncties van de TUE? Wat is de rol van de TNO-instituten? En hun invloed op het TU-beleid?

Studenten in de politiek

Toen ik twaalf was, las ik al politiek in de krant

Studenten die actief zijn in de politiek bestaan. Nog steeds. In gesprekken met hen gaat het over circuits, de politieke leerschool, borden plakken, ambities, ijdelheid en over algemene politieke termen (als je de ogen dicht doet hoor je Den Haag). Enthousiast zijn ze, deze vier gesprekspartners over de echte politiek, en hun rol daarin.

Gaby Zeyen en Rob Weijs

Vraag: heeft de TU er wat aan dat jullie politiek actief zijn? 'In algemene politieke termen', begint Paul van den Biggelaar de formulering van een aantal volzinnen waaruit na door vragen zal blijken dat hij zich hiervan niets concreet herinnert. Negendejaars elektrotechniek Van den Biggelaar is lid van het CDA, heeft destijds de jongerenorganisatie van deze partij (het CDJA) mee helpen wakker maken, is (als stagiair) werkzaam geweest als beleidsmedewerker van de Tweede-Kamerfractie van zijn partij en is nu onder andere werkzaam in de CDJA-raad.

Jongerenorganisaties

Frans Backhuijs ontkent de vraag eveneens: 'Specifiek neen'. Backhuijs is via de JOVD, de jongerenorganisatie voor Vrijheid en Democratie, lid geworden van de VVD, voor welke partij hij in de Eindhovense gemeenteraad zit. Backhuijs studeert natuurkunde. De derde gesprekspartner, Ferry van Dijk wijst erop dat politiek

Alle vier bezitten ze reeds lang politieke interesse. Sluimerend, beginnend op de middelbare school (Van Dijk: 'Toen ik twaalf was, las ik al politiek in de krant').

Mode

Backhuijs herinnert zich dat de

gebrachte wethouder Jo van Velzen. Met nog pas anderhalf jaar raadswerk achter de kiezen werd hij te onervaren beoordeeld door de andere partijen, maar zijn kwaliteiten werden niet in twijfel getrokken.

Frans Backhuijs: carrière in de politiek hangt af van personen die je tegenkomt. Ferry van Dijk (links) beaamt dit.

ervaren personen van nut kunnen zijn binnen het bestuurlijk proces: 'In zoverre heeft de TU er dus wèl iets aan'. Van Dijk is ook JOVD-lid en bekleedt binnen deze organisatie enkele bestuursfuncties. Van Dijk is vierdejaars scheikunde, en is ook op deze faculteit bestuurlijk actief. Arno Emmerik, zevendejaars natuurkunde, tenslotte is lid van het CDJA en voor deze jongerenorganisatie voorzitter van de kring Eindhoven. Hij noemt studiefinanciering als een onderwerp waarop hij Kamerleden van zijn partij aanspreekt. Dat kan nuttig zijn voor de instelling.

leraren links waren. 'En dus waren leerlingen rechts of ageerden ze tegen links. Polariseren was mode destijds'. Backhuijs ambieert geen wetenschappelijke carrière; wel een politieke. Zonde van zijn TU-studie vindt hij dat niet omdat 'het niveau daarvan toch belangrijker is dan de inhoud'. Een toekomst in de politiek is echter moeilijker te sturen, aldus Backhuijs, 'omdat die afhankelijk is van personen die je tegenkomt en uitslagen'. Dat een politieke carrière steil kan verlopen, ontdekte Backhuijs enkele weken geleden toen hij door zijn fractie naar voren werd geschoven als opvolger van de ten val

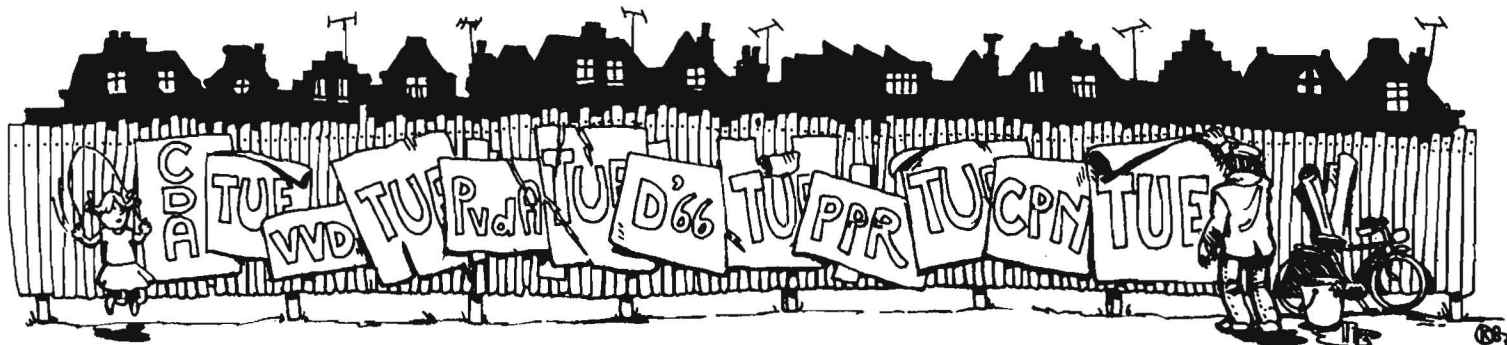
Tijdrovend

Ferry van Dijk beaamt die invloed van de omgeving. Hij is genoemd als toekomstig voorzitter van de JOVD in het district Brabant. 'Als je dat weet, let je meer op je gedrag'. Van Dijk legt echter voornamelijk zijn prioriteiten bij zijn studie, en wil later een managementfunctie in de industrie. Paul van den Biggelaar wil graag verder met het CDA: in een bestuurlijke functie. Arno Emmerik is eigenlijk de enige gesprekspartner die geen politieke ambitie koestert. Politiek is voor hem

(vervolg zie pag. 15)

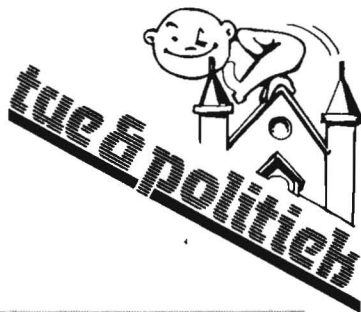

Paul van den Biggelaar: ...vraagtekens zette bij mijn eigen studie...

Lid van Provinciale Staten

Lange weg voor Rien Links en Wim van Lith

Lid van Provinciale Staten word je niet zomaar. Daar gaat een lange politieke weg aan vooraf. Ontegenzeggelijk zijn statenleden mensen met een degelijke politieke scholing. In hun bagage hebben ze ongetwijfeld veel praktijkervaring. Vanuit de basis zijn ze opgeklommen tot het grotere werk. Belangrijk werk ook, gezien de verantwoordelijkheden waarmee de Provincie vanuit Den Haag wordt opgezadeld. Geen streven naar macht. 'Nee, hoe kom je erbij?'

Een gesprek met twee TUE-medewerkers die deel uitmaken van het provinciale circuit. Beiden lid van het CDA, maar dat is van deze kant toevallig.

Jan Ummels

Rien Links is medewerker van de faculteit Werktuigbouwkunde. Zijn werk doet hij bij de vakgroep Productie en Automatisering. Hij is nu al vijf jaar lid van de Brabantse staten. Hoe is hij daar terecht gekomen?

Links: 'Dat is inderdaad een lange weg geweest. Ik had inderijd nogal wat kritiek op het gemeentelijk beleid in Helmond. Dat riep al gauw reacties op. Als je het beter weet, maak dat dan ook waar, werd gezegd. En dan begint het. Eerst in allerlei commissies. Dan een politieke keuze. KVP en later CDA. Je neemt zitting in het streekorgaan. Verder veel functies in de regionale CDA.' Een complete opsomming lijkt te veel van het goede.

Het politieke startpunt van Links was dus de kritiek. Zijn betrokkenheid kwam echter voort uit zijn belangstelling voor het welzijn van de mensen. Het is niet toevallig dat hij nu naast Volksgezondheid en Milieu ook Maatschappelijk Welzijn in zijn portefeuille heeft.

Uitvoerende kant

Was hij het werk in het streekorgaan plotseling beu of ambieerde hij meer in de politiek? 'Niet beu, wel vroeg ik me af of het dat wel was. Ik bleef steken in het organiserende werk. Als bestuurder gaat daar de meeste tijd in zitten. Ik wilde ook wel eens aan de uitvoerende kant staan,' vertelt Links.

Hij werd in 1982 gevraagd zich kandidaat te stellen voor de Staten en ook gekozen. Onlangs kon hij aan zijn tweede termijn beginnen.

Vindt Links dat zijn uitvoerende taak als Statenlid wel genoeg tot uitdrukking komt? En kan de Provinciale Staten echt wel iets doen aan de gigantische problemen als bijvoorbeeld de milieuvervuiling? Maar ook de ouderenproblematiek, die veel betrokkenheid bij het Statenlid geniet.

Hij vindt van wel. Zegt: 'Elk individueel lid heeft zijn inbreng in het beleid. Ieder kan zich best waarmaken met zijn persoonlijke opvattingen binnen de fractie.' Lacht even. 'Ook bij ons is er een harde en een zachte sector, als

je dat zo wilt betitelen. Neem nu kernenergie. Ik ben daar tegen. Het is belangrijk dat deze signalen in de fractie doorklinken. En er wordt ook rekening mee gehouden.'

Politieke belangstelling

Wim van Lith is nieuweling in de Provinciale Staten van Brabant. In mei van dit jaar is hij het provinciehuis in Den Bosch binnengestapt. Voor het CDA. Op de TUE is hij werkzaam bij het Instituut Informatie-Technologie voor Produktautomatisering (ITP). Deels TUE- en deels TNO-inbreng. Voordat hij overging naar het ITP, heeft Van Lith twaalfen-een-half jaar bij de faculteit Scheikunde gewerkt.

Van Lith heeft altijd al politieke belangstelling gehad. Vanuit het plaatselijke bestuur, hij is zo'n tien jaar voorzitter van het CDA van de gemeente Vorstenbosch geweest, begon de opmars naar het

Wim van Lith: Ik heb nooit enige ambitie gehad om beroeps politicus te worden.

Provinciehuis. Evenals collega Links vond hij dat hij lang genoeg organisatorisch bezig was geweest.

'De menselijke aspecten in de politiek hebben me altijd bezig gehouden,' zegt Van Lith. 'In de Staten zou ik daar meer inhoud aan kunnen geven. Overigens is het altijd een uitgangspunt van me geweest om me op provinci-

aal niveau met politiek bezig te houden.'

Lachend werpt ook Van Lith elk machtsdenken van zich af. 'Ik heb nooit enige ambitie gehad om beroeps politicus te worden.' Vindt Van Lith het lidmaatschap van de staten belangrijk of niet? Een bevestigend antwoord wordt uiteraard verwacht. Maar waarom dan wel? Met enige afstandelijkheid wordt de vraag beantwoord. 'Op zich zeker wel. Ik heb ook duidelijk de indruk dat we werkelijk invloed kunnen hebben. Ik ben zelf bijzonder geïnteresseerd in het milieu. Vanuit Den Haag heeft de provincie daarin een steeds belangrijkere taak opgelegd gekregen. We trekken er ook hard aan. Ik heb daarbij echt het gevoel dat onze inbreng bij de gedeputeerden bijzonder serieus wordt genomen. Met die invloed valt het dus wel mee, denk ik zo.'

Afval

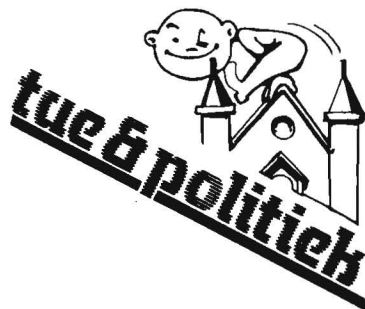
Als voorbeeld haalt Van Lith de verwerking van het huishoudelijk en klein afval erbij. Dat dreigt zich torenhoog op te stapelen. 'Aan die afvalverwerking wordt door de provincie veel gedaan. Ondermeer in het 'Waste management project', waarbij ook de TUE betrokken is. Binnen een half jaar liggen de plannen op tafel voor de manier van verwerking van het afval. De manier van hergebruik middels scheidingsfabrieken en de verwerking van het restafval in verbrandingsovens zijn in die plannen uitgewerkt.'

Rien Links: Als je het beter weet, maak dat dan ook waar, werd gezegd.

Gemeenteraadsleden

Betrokkenheid bij gewone mensenpolitiek hoofdzaak

Wat beweegt mensen om zich daadwerkelijk met politiek bezig te houden? Niet de grote, landelijke, maar de gewone mensenpolitiek. Lid van een gemeenteraad bijvoorbeeld. Plaatsen waar nogal eens sprake is van gekonkel, ruzie en kleinburgerlijkheid.

Wat trekt in die politiek? Is het het spel zelf? De strijd om de macht, het idee in de 'inner circle' te zitten, of is politiek een ideaal? Iets voor de mensen doen, bezig zijn voor de gemeenschap?

Het zal wel een combinatie van factoren zijn. Meerdere drijfveren bepalen dat. Het zal ook wel te maken hebben met het feit hoe de mens in elkaar zit.

Op de TUE zijn nogal wat medewerkers die veel vrije tijd in de politiek steken. Daar veel voor doen, veel plezier en voldoening in beleven, maar ook offers moeten brengen.

vinist ben wat Eindhoven aan-gaat.'

Nico van Echteld is een oudgediende al is dat aan zijn leeftijd niet af te zien. Hij zit al 17 jaar in de Helmondse gemeenteraad. Als lid van de partij Sociaal Democraten Helmond. Een afsplitsing van de PvdA. Van Echteld vertelt met zichtbaar plezier dat hij indertijd nog het landelijke nieuws haalde als het op één na jongste raadslid.

'De grens om in de gemeenteraad te mogen zitten was 24 jaar. Dat was ik enkele maanden. Alleen de later zo bekend gewor-

gezegd. Ook al omdat ik toen vond dat er een heleboel dingen niet goed gingen in Helmond. En dan moet je daar niet alleen over praten, maar ook proberen er iets aan te doen.'

Ook bij hem is macht geen drijfveer. *'Ik bespeur daar niet veel van.'*

Slangenest

Er wordt wel eens gezegd dat de gemeenteraadspolitiek net een slangenest is. Voorbeelden zijn er te over. Het aan- en afvliegen van wethouders in de regio de laatste tijd is haast niet meer bij

Jan Ummels

Betrokkenheid met het wel en wee van de gewone mensen. En uiteraard belangstelling voor de plaatselijke politiek. Daar hebben Toon van Uden (accountant-dienst), Nico van Echteld (medewerker inkoop) en Jos Theelen (automatiseringsdeskundige bij DFA) zich door laten leiden bij hun besluit om in de lokale politiek te duiken.

Van Uden zit nu al voor de tweede keer namens het CDA in de gemeenteraad van Oirschot. Een eerste periode van vier jaar (1978-1982). Daarna onderbroken door het lidmaatschap van het samenwerkingsorgaan Agglomeratie Eindhoven (1982-1986). Nu maakt hij voor de tweede keer deel uit van de Oirschotse raad. Van Uden is een typische vertegenwoordiger van de dorpspolitiek, maar dan wel van een landelijke partij.

'Ik ging in 1973 in Oirschot wonen. Ik wilde deel uitmaken van de dorpsgemeenschap. De plaatselijke politiek leek me een leuk aansluitingspunt. Ook al gezien mijn kennis van overheidszaken. Ik ben toen lid geworden van een plaatselijke groepering. Later werd dat het CDA.'

Jos Theelen vertegenwoordigt de grote stad. Hij zit nu anderhalf jaar namens de Partij van de Arbeid in de gemeenteraad van Eindhoven. Theelen is aan de eigen TUE afgestudeerd als bedrijfskundige, waarna hij er in Nijmegen ook nog even wiskunde bij haalde.

Gemeenteraadsleden zijn nuchtere mensen. Ze doen dan ook aan gewone-mensenpolitiek. Van links naar rechts: Nico van Echteld (Helmond), Toon van Uden (Oirschot) en Jos Theelen (Eindhoven).

Chauvinist

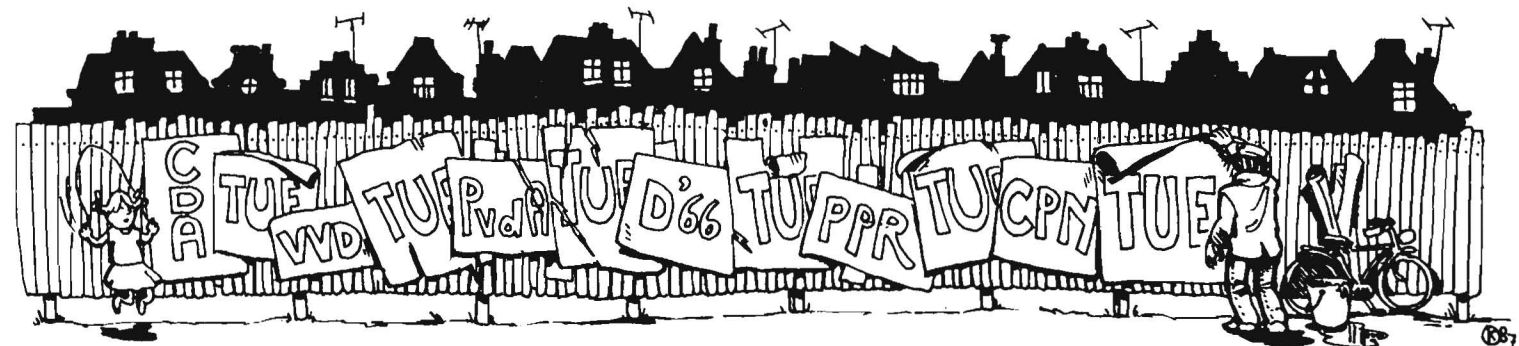
Theelen: *'Ik heb altijd al politieke belangstelling gehad. Heb me al vroeg sterk betrokken gevoeld bij de politiek van de PvdA.'* En lachend: *'Daarbij ben ik een echte Eindhovenenaar. Ik wil best toegeven dat ik een echte chau-*

den Max van de Berg uit Groningen was één maandje jonger!

Ook van Echteld motiveert zijn stap naar de politiek met betrokkenheid. *'Ik wilde altijd al iets voor de mensen doen. Toen men mij dan ook benaderde om me kandidaat te stellen, heb ik vlot ja*

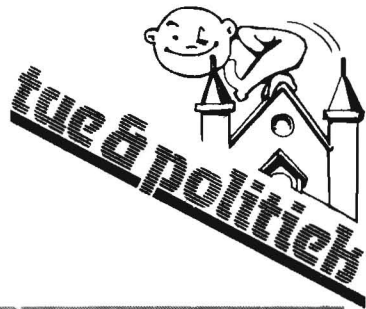
te houden. Dat zegt toch wel iets. *'Er is in de gewone mensenpolitiek inderdaad altijd wel iets loos. Dat wil ik niet ontkennen. Maar om nu direct van een slangenest te spreken, dat gaat me te ver,'* zegt Van Uden. Hij wijst erop dat de politiek in een gemeenteraad

(vervolg zie pag. 14)

Wethouder Clemens Brocken van economische zaken

Ik zie het heel simpel: ik ben een passant

'Laten we zelf die kar trekken, verdomme. We hebben alles wat we nodig hebben. We hebben een hardstikke mooie club.' Aan het woord is een enthousiaste drs. Clemens Brocken. Met 'we' bedoelt hij de TUE ofschoon hij daar tegenwoordig bijna niets meer mee te doen heeft. Sinds bijna een jaar is hij wethouder economische zaken van de gemeente Eindhoven. Wat oorspronkelijk een politiek bijbaantje was, heeft dagvullende vormen aangenomen.

Rob Weijts

'Organiseer het zelf! Den Haag is niet je vader die je zakgeld geeft. Je kunt het zelf. Je kunt de markt op. En dan bedoel ik niet alleen de derde geldstroom. Als je je positie waarmaakt, dan komen daar studenten op af. En dat levert ook eerste geldstroom op.' We praten over de invloed van de TUE op de politiek. Brocken ziet niet veel heil in een Haagse lobby. Bij het woord lobby trekt hij trouwens ook een vies gezicht: 'Dat doet me denken aan rokerige achterkamertjes.' Proberen beslissingen zodanig te beïnvloeden dat de TU meer geld krijgt, werkt niet volgens hem en hij denkt dat dat ook wel onderkend wordt op deze universiteit. 'Ik denk dat mensen die veel naar Den Haag kijken, te weinig naar zichzelf kijken. Je kunt het zelf. Je moet het hebben van je eigen organisatorisch vermogen. Misschien is dat wel de centrale opgave voor de TU: zelforganisatie. Je moet komen op plekken waar je kunt laten zien wat de TU kan. Dat moet je uitdragen en overal vertellen.'

Vrijwilliger

Brocken begon in 1973 als wetenschappelijk medewerker bij Bedrijfskunde. En zoals zo vaak werd er iemand aangewezen als vrijwilliger voor een bestuursfunctie. Min of meer tegen zijn zin dus kwam hij in de onderzoekscommissie terecht. Dat beviel toen toch wel, en zo volgden de faculteitsraad en het faculteitsbestuur. In die tijd was hij ook actief in het afdelingsbestuur van het CDA. Brocken herinnert zich niet meer wat er het eerst was. Het bestuurlijk werk kreeg hem wel steeds meer in de greep. Toen er dan ook een vacature ontstond bij het stafbureau Onderwijs en Onderzoek van de TUE, heeft hij daar met succes op gesolliciteerd. In die tijd werd hij ook in de gemeenteraad gekozen. Dat werk deed hij goeddeels in de avonden, maar hij ontkwam er niet aan om 'op de meest onmogelijke tijden op het stadhuis te zitten'. De TUE bood hem de mogelijkheid daartoe in de vorm van buitengewoon verlof. De inkomsten als raadslid werden van zijn inkomen afgetrokken, en daarvoor mocht Brocken 5 uur per week afwezig zijn. Al met al draaide hij toen heel wat uren. Nu nog overigens: 'Als ik het in die

context bekijk, ben ik er niet op vooruit gegaan. Maar dat geeft niet. Daar hebben we voor gekozen. Hard werken is gezond.'

Nijman

We komen te spreken over de toekomst van Brocken. Hij wil daar niet veel over loslaten: 'Ik zie het heel simpel. Ik ben een passant. Een wethouderschap is een tijdelijke baan, en dat is ook goed zo.'

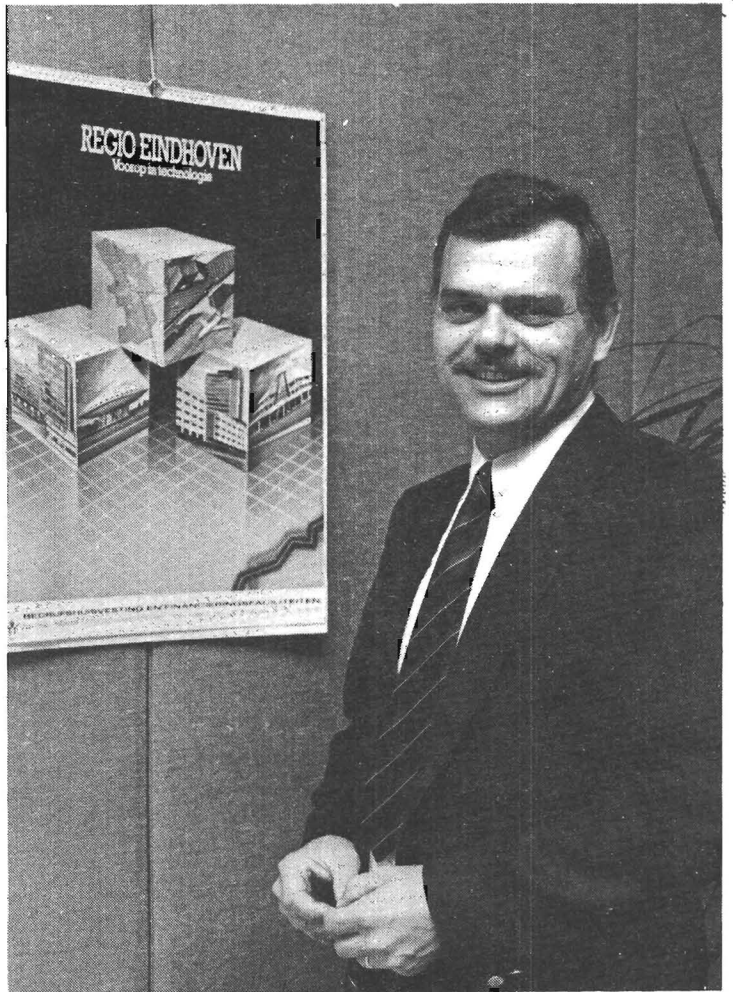
Zo simpel is dat natuurlijk niet, want hij bepaalt natuurlijk zelf in belangrijke mate of het wethouderschap slechts een tijdelijk uitstapje is vanuit een vaste baan aan de TU of een spingplank naar iets groters. Ligt zijn toekomst soms in de landelijke politiek of zou hij bijvoorbeeld nog eens een plaats in het college van bestuur ambiëren? De wethouder houdt zich op de vlakte, maar over de lege plek die dr. ir. Hans Nijman in het college van bestuur achterlaat:

'Ik denk dat dat een groot verlies is. Als je in economisch Brabant sjouwde, kwam je die man tegen. Bijvoorbeeld in de werkgroep Bosman. Het lijkt onbelangrijk, maar het is vreselijk belangrijk dat de TU zijn gezicht laat zien. Onbekend maakt onbemind. Ik heb wel eens de indruk dat dat onderschat wordt bij de TU-gemeenschap. Dat men denkt: als de kwaliteit van onderwijs en onderzoek maar goed is. Er komt ook nog eens iets bij kijken als promoten. Je ziet een aantal hoogleraren steeds terugkomen op dat gebied.'

Netwerk

'Die verwevenheid, dat netwerk van contacten moet in stand gehouden worden. Dat moet je als student al leren. Ik denk dat de plannen van Deetman onvoorstelbaar slecht zijn voor het academisch onderwijs. Het opbouwen van een netwerk van contacten, ook buiten je eigen studie, is onvoorstelbaar belangrijk. Je moet de ervaring opdoen dat het leven meer is dan alleen het stukje discipline dat jij bestudeert.'

Niet dus in Den Haag, maar in de regio moet de TU haar gezicht laten zien. Brocken: 'De regio is aan het internationaliseren. Philips is zich veel sterker aan het opstellen op de wereldmarkt. Phi-

De regio is voorlopig groot genoeg voor wethouder Clemens Brocken die vindt dat hij een hardstikke mooie baan heeft. Naar zijn idee is de regio ook het gebied waar de TUE zich moet manifesteren. Foto: extern

lips gaat de concurrentie aan met Japan. Dat brengt ook die blik naar buiten met zich mee. De TU moet zich afvragen hoe je kennis overdraagt naar het bedrijfsleven. Of een transferbureau op het terrein moet zitten of in het WTCE (het World Trade Centre Electronics, RW). Moeten we de derde geldstroom versterken of is het verstandiger om contractonderzoek onder te brengen in particuliere stichtingen?'

Die particuliere stichtingen hebben volgens Brocken voordelen. De Brabander zoekt namelijk zijn eigen weg. Niet zozeer om de wet te overtreden, maar om de wet zo te gebruiken dat het hem gerieft.

Technopool

Brocken zit natuurlijk heel dicht bij de innovatieadviescentra (IC) die het uitvloeisel zijn van de commissie Dekker. Eindhoven zou er een krijgen per 1 januari, maar dat is uitgesteld. De Tweede Kamer wil daar op 8 februari eerst nog over debatteren: 'Het zou best kunnen dat de

minister daar wordt teruggelaten. Maar IC of niet, wij hebben in ieder geval nog de stichting Technopool. Dat is een heel interessante ontwikkeling. Daar zitten de Kamer van Koophandel, de overheid, de Hogeschool Eindhoven en de TUE bij elkaar om na te denken over kennis-transfer. Hiermee liep Brabant vooruit op de ontwikkelingen. Douben is voorzitter van Technopool. Daar heb je nou zo'n voorbeeld dat de TU er is.'

Lyrisch

Ook al blijft zijn toekomst duister, het is geen geheim dat Brocken geniet van zijn huidige functie: 'Het is een hardstikke mooie baan. Ik kan het iedereen aanraden.' Hij gebaart nog eens extra enthousiast en geeft ook grif toe dat politiek verslavend werkt: 'Ik denk dat iemand die politiek actief is dat moet doen met ambities. Iemand die in de U-raad gaat zitten, moet toch ook ambitieus zijn. Dat stukje ambitie, dat hoort bij besturen. Daar moet je enthousiast voor worden, lyrisch zelfs. Zo'n TU, dat heeft toch mogelijkheden.'

Hoewel Brocken nu rechtstreeks weinig meer met de TU te doen heeft, zet hij zich toch nog in voor zijn vorige werkgever:

'Dat probeer ik wel. Dat ligt je toch na aan het hart. Ik heb er onvoorstelbaar veel geleerd. Ik heb met de studenten het vak bedrijfseconomie aan den lijve ondervonden. Daarna heb ik in het bestuur geleerd wat er allemaal mis kan gaan als je aan verkeerde touwtjes trekt. In de stafgroep Onderwijs en Onder-

zoek heb ik onvoorstelbaar veel geleerd van professor Ackermans. Ackermans is een bijna ideale combinatie tussen wetenschapper en bestuurder. Die had heel duidelijk voor ogen waar je met de TU naar toe moet. Dat is een heel plezierige tijd geweest.'

Mooie club

Wat vindt Brocken over de combinatie politiek en werk? Zonder aarzelen roept hij: 'Ik denk dat

iedereen...' om zich vervolgens te bedenken dat het toch wel een moeilijke vraag is. Hij wil niet suggereren dat je door alleen wetenschappelijk werk te doen niet gelukkig kunt zijn. Toch heeft het volgens hem veel voordelen om op een aantal fronten tegelijk bezig te zijn:

'Nieuwe combinaties geven onverwachte resultaten. Misschien is het dat wel. Nieuwe ontwikkelingen komen tot stand omdat mensen in staat zijn een combi-

natie te maken van hun eigen werkterrein met nog wat anders. Bedrijfskunde maakte een swing vooruit door de combinatie met wiskundige modellen. Het is goed om over de disciplines heen te kijken.'

En terwijl hij alweer naar een commissievergadering loopt, zegt hij nog: 'We hebben het in huis. We kunnen het. We hebben een hardstikke mooie club. We zijn één van de drie TU's. Misschien wel de beste!'

Greetje den Ouden over haar brugfunctie:

Het nadeel is dat er over je wordt gelopen

In de regeringsperiode 82/86 als Tweede-Kamerlid voor de VVD het woord voeren over hoger en volwassenenonderwijs. Vervolgens - sedert begin dit jaar - als het ware aan de andere kant van het net gaan staan als beleidsmedewerker van de TUE. Is Greetje den Ouden een kameleon? Niets daarvan. Zij heeft weliswaar een nieuwe pet op, verklaart ze in een gesprek, maar haar ideeën zijn niet wezenlijk veranderd.

Dons Reerink

Greetje den Ouden: geboren in Bergen op Zoom, MO Nederlands met specialisatie algemene taalwetenschappen (studie naast baan op advocatenkantoor), docent aan Amsterdams lyceum, getrouwd, kinderen. Zolang de kinderen klein zijn, haakt zij af als docent, maar nu komt haar bestuurlijke kant naar voren. Het begint met een schoolbestuur en vóór ze het weet, zit ze in de politiek. Vervolgens nog zes jaar doceren, dit maal in de agrarische sector van het hoger beroepsonderwijs, en dan wordt Den Ouden in de Tweede Kamer gekozen.

Wat er tijdens haar kamerlidmaatschap op onderwijsgebied is bekostigd - Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (WVO), operatie taakverdeling en concentratie, operatie selectieve krimp en groei - vindt zij nu op haar bord terug.

Studeerkamer

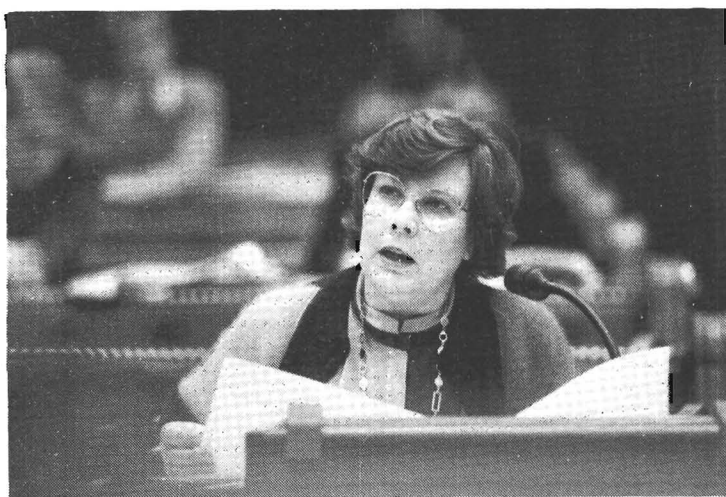
'Als je met wetgeving bezig bent, moet je natuurlijk proberen je voor te stellen hoe het in de praktijk uitwerkt,' zegt Den Ouden. *'Je krijgt ook een heleboel reacties en je vergaart zo veel moge-*

lijk informatie, maar je kent het universitair bedrijf niet door en door, niet tot in de kleinste details.'

Den Ouden vindt dat men op het ministerie vrij gemakkelijk denkt over de soepelheid waarmee veranderingen kunnen worden doorgevoerd. *'Je verzint het in je studeerkamer, maar daarbij wordt er wel eens te weinig aan gedacht dat je hebt te maken met mensen, te weinig rekening gehouden met wat er allemaal speelt. Uiteindelijk zijn het de mensen op de werkvoet die het moeten doen. Die zitten met lopend onderzoek en onderwijs en met rechtsposities. En aan een kleine koerswijziging zit enorm veel vast.'*

Houten been

De WVO voorziet in een behoorlijke dosis autonomie van de universiteiten en zo weinig mogelijk inmenging door Zoetermeer. Maar intussen vuurt Zoetermeer voortdurend opdrachten op de instellingen af: taakverdeling en concentratie, krimp en groei, en - laatstelijk - het hoger onderwijs- en onderzoeksplan (HOOP). *'De instellingen hebben zelf ste-*

Greetje den Ouden achter het spreekgestoelte in de Tweede Kamer...

Bram de Hollander (UP-foto)

ken laten vallen,' vindt Den Ouden. *'Tot nu toe zijn ze er niet zo toe gekomen om hun taken onderling op elkaar af te stemmen. Maar als de minister zegt, je moet zelf je zaken gaan regelen en je beslissingen nemen, dan moet je dat bestuurlijk ook kunnen. Dan moet je ook de middelen aangereikt krijgen om je huis te vertimmeren. Wij zijn nu eenmaal niet als onderneming ingericht, en 't is nu zo'n beetje alsof je iemand met een houten been een drukke verkeersweg op stuurt.'*

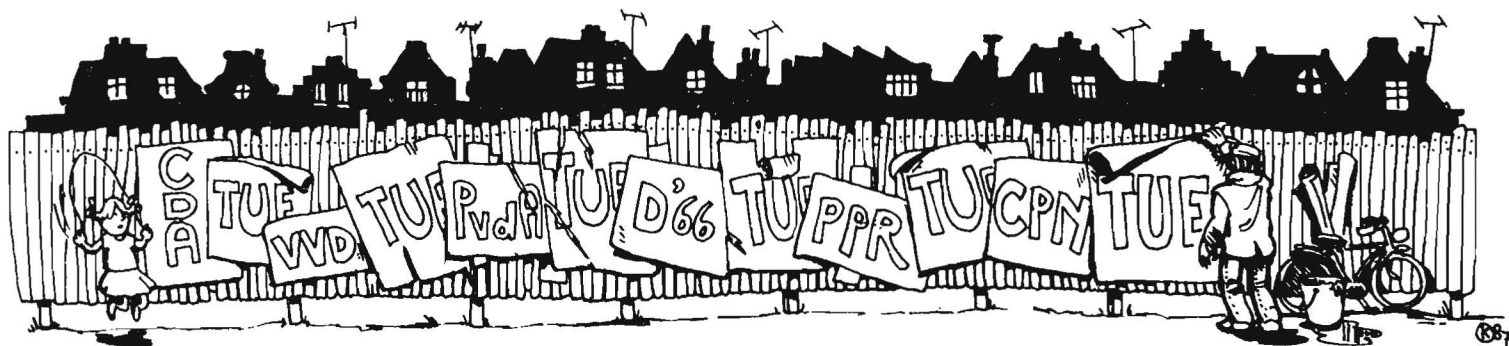
Het ministerie moet geen rekenkamer zijn, maar onderwijs en onderzoek zien als een investering in de maatschappij van morgen, aldus Den Ouden. Universiteiten moeten leren leven

met autonomie. Dat vraagt tijd. De overheid moet daar rekening mee houden en de universiteiten die tijd ook geven. Zij zou, zeker gedurende de aanloopperiode, een risicofactor moeten inbouwen. Anders gaan universiteiten ondoordacht beslissingen nemen om succes op korte termijn te boeken.

Defensief

Den Ouden heeft respect voor de manier waarop Deetman zijn nek durft uit te steken, maar kritiek op het feit dat hij niet eerst luistert naar wat iedereen wil. *'Nu is het zo dat uit Zoetermeer een idee komt waarop gereageerd kan*

(vervolg zie pag. 14)

(vervolg van pag. 13)

worden. Maar reacties zijn altijd defensief. Het beeld kristalliseert niet uit en de creativiteit blijft achter. Bovendien is het de dood voor samenwerking.'

Niet dat alles nu van een leien dakje was gegaan als de minister wel tevoren had geïnformeerd.

'Dan had het college van bestuur een discussie op gang moeten brengen. Dat ligt organisatorisch moeilijk omdat aan een universiteit in wezen ieder elkaars concurrent is.'

Intussen is de eerste taak van de beleidsmedewerkers om uit te vissen welke problemen er liggen. Den Ouden vervult een brugfunctie tussen faculteiten en college van bestuur. 'Het leuke van een brug is dat zij twee schijnbaar onverbindbare zaken met elkaar verbindt, maar het nadeel is dat er over je wordt gelopen,' zegt zij.

Vertrouwensrelatie

Het opbouwen van een vertrouwensrelatie noemt zij een heel belangrijk facet van haar functie. 'Mensen moeten kunnen binnenglopen en hun hart uitstorten, en weten dat het niet uitgespeeld wordt. En het uitgangspunt moet altijd blijven: de faculteiten moeten hun werk zo goed mogelijk kunnen doen, want dan werkt de instelling ook goed.'

...Greetje den Ouden in haar nieuwe functie op de TUE.

(vervolg van pag. 11)

Gemeenteraadsleden

een verstremgeling van een heleboel factoren is. Menselijke aspecten spelen een rol, politieke afwegingen, maar ook kennis van zaken. 'En,' merkt hij op, 'politiek is ook in de steden en dorpen een open zaak geworden. Er komt nu meer naar buiten dan vroeger. En dat moet ook.'

Ook Theelen denkt daar genuanceerd over. 'Een slangeness? Kan best zijn dat daar in sommige plaatsen sprake van is. In Eindhoven merk ik dat niet. Nee, een slangeness is overdreven.'

Vuur

Hoe zit het dan met de zaak wethouder Van Velzen? Daar kan toch niet van gezegd worden dat zuiverheid in de politiek hierbij de leidraad is geweest? En het vervolg daarop: een zesde wethouderszetel als compromis in een politiek steekspel?

'Dat kan allemaal gebeuren. De VVD dumpt haar eigen wethouder. Daar kun je de overige partijen niet op aanspreken. En wat die zesde wethouder betreft. Er wordt over gevallen dat die zo duur is. Dat valt allemaal best mee, als je de goede optelsom van de kosten hanteert.'

Van Echteld wil echter best toegeven dat het in de gemeentepolitiek niet altijd prettig toegaat. Maar hij zit dan ook in de Helmondse gemeenteraad, waar zeker in het verleden het vuur nogal eens werd opgestookt. Als lid van een relatief kleine partij, die altijd heeft moeten opboksen tegen de grote broers. En daarbij komen mensen nog wel eens in het gedrang. Veel wil hij daarover niet kwijt. Vindt het ook niet zo belangrijk. Legt uit: 'Het is soms

wel eens hommeles onderling. Het hoort er eigenlijk niet bij. Maar het is nu eenmaal politiek en dan krijg je wel eens uit de hand lopende conflicten.'

Voordeel

Hebben ze op de TUE voordeel van het feit dat ze in de politiek een functie bekleden? En andersom: heeft de TUE er iets aan? Van Echteld is daar resoluut in. 'Nee, ik heb er totaal niets aan. Maar dat hoeft ook niet. Dat is nooit de bedoeling geweest. Als individu heb je ook maar weinig macht. Je kunt dan ook niet zoveel doen. Wel gaan sommige deuren eerder en wat sneller open. En als ik dan bij bepaalde zaken ook het belang van de TUE kan betrekken, zal ik dat zeker niet nalaten.'

Na enig denken beantwoordt Van Uden de vraag bevestigend. 'Wat mijn werk betreft, heb ik er inderdaad wel iets aan. Er zijn nogal wat raakvlakken.' Ook op de vraag of de TUE iets aan zijn politieke activiteiten kan hebben, is hij positief. Zegt: 'Zeker in het samenwerkingsorgaan kon ik nog wel eens iets voor de TUE doen. Je kunt wel spreken van een goede wisselwerking.'

Van Uden haast zich wel er bij te zeggen dat hij niet de indruk heeft dat het universiteitsbestuur daar weet van heeft. 'En ik loop niet naar het CvB toe om daar te vertellen dat ik daar en daar lid van ben.'

Ook Theelen is van mening dat het raadslidchap wel iets toevoegt aan zijn werk. 'Je hebt er echt iets aan. Het helder maken van problemen bijvoorbeeld. Verder is het ook zo dat je leert je

beter uit te drukken,' geeft hij te kennen.

Faciliteiten

Raadsvergaderingen, commissiebijeenkomsten, eerste palen in de grond, openingen van instellingen en bedrijven. Het zijn allemaal zaken waarbij de aanwezigheid van raadsleden nodig of gewenst is. Is dat geregeld op de werkplek en stelt de TUE daar faciliteiten voor beschikbaar? In het algemeen lijkt het erop of het drietal tevreden is met de mogelijkheden die hen worden geboden. Van Echteld: 'Ik beperk me daarin. Alleen bij de behandeling van de begroting in de raad kom ik wel eens in de problemen. Dat duurt drie dagen. En daar neem ik dan bijzonder verlof voor. Bij voorkomende zaken als een officiële opening of een extra vergadering, neem ik een ADV-dag of verlof op. Nee, ik ben wel tevreden zoals het nu gaat. Het gaat best goed.'

Alleen Van Uden is wat terughoudend met de vraag naar faciliteiten. Geeft dan te kennen geen enkele faciliteit te genieten. 'Ik kan daar wel aanspraak op maken volgens het Ambtenarenreglement (ARAR). Overigens tegen inlevering van salaris. Principieel maak ik daar echter geen gebruik van. Als ik extra vrij nodig heb neem ik wel verlof op.'

De drie knikken eenstemmig als hen gevraagd wordt of er veel tijd in het uitoefenen van het raadslidmaatschap wordt gestoken. 'Als je het goed wilt doen, gaan er al gauw zo'n twintig tot vijftwintig uur in de week inzitten,' wordt te kennen gegeven. En dat is ook de reden dat men hen niet

in de universiteitspolitiek, de U-raad, aantreft.

Persoonlijk

Aan het slot is het tijd voor een persoonlijke vraag. Voor Theelen zijn dat er twee. Wie moet er burgemeester van Eindhoven worden? Direct klinkt het: 'Van Kemenade. Wie anders? En dat beseft de landelijke politiek, het CDA, ook wel.'

Wat vindt hij als oud-student van de 6 jaar maatregel van Deetman? 'Erg slecht. Ik kan het afmeten aan mijn eigen ervaringen. Over mijn studie wiskunde heb ik zes en een half jaar gedaan.'

Gezien de politieke loopbaan van Van Uden lijkt een wethouderschap niet uitgesloten. Ambieert hij dat? Het antwoord is eerlijk. 'Ik zou er zeker toe bereid zijn. Daar zijn in de fractie echter goede afspraken over waarin ik alle vertrouwen heb.' En toch even aarzelend: 'Je moet echter van me aannemen dat ook in de dorpspolitiek dit ingewikkelde zaken zijn.'

Van Echteld heeft zich in het verleden opengesteld voor een samengaan van zijn partij met de PvdA in Helmond. Vindt hij het jammer dat dit bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen niet daadwerkelijk is doorgegaan? 'Ik betreurt het wel. De basis ervoor was gelegd. Misschien komt dat in de toekomst nog. Het zou een goede zaak zijn.'

(vervolg van pag. 9)

Studenten in de politiek

niet meer dan een hobby, zij het een tijdrovende. Wat die tijd betreft heeft Frans Backhuijs zich wel het meest vastgelegd. Hij zit vier jaar vast aan zijn raadwerk dat hem, overdag alleen al, ongeveer voor de helft in beslag neemt: *'Het grootste probleem is het beslag dat mensen op het allerlaatste moment voor een vergadering nog op je leggen. Die mensen vragen dan wel: hebt u wel tijd om met mij te praten?'* Backhuijs vindt dat hij tijd moet maken omdat die mensen hem hebben gekozen. Nadeel is dat hij daardoor continuïteit mist in zijn studie, dat hij dingen dubbel moet doen.

Exacte plaatjes

Heb je als politicus iets aan je TU-opleiding? Wel degelijk. Van den Biggelaar: *'Het idee dat je vlugger kunt tackelen'*. Maar, aldus Backhuijs daarop volgend: *'Het creëert ook een communicatiekloof. Dat merk je als je bijvoorbeeld in de zachte sector een exact plaatje laat zien'*. Dus, de abstracte manier van denken verweven met het besef dat politiek een zaak van mensen is. *'Je leert relativeren'*, vat van Dijk samen. Het ministeriële plan om verlenging van inschrijvingsduur af te schaffen ontmoet diverse reacties. Van den Biggelaar onderkent

dat aan studieduur grenzen gesteld moeten worden (*'Ik denk dat ik bij mijn eigen studie ook vraagtekens kan zetten'*), maar niet te strak. Vanwege zijn activiteiten buiten de studie is hij een aantal drempels kwijtgeraakt. Alleen elektrotechniek studeren is voor hem te weinig. Van Dijk heeft minder moeite met de plannen. Hijzelf heeft nooit verlenging gekregen en vindt studenten die dat wel hebben niet de actiefsten. *'Dat is opvallend'*, aldus van Dijk.

Het handwerk

Hoe een nog prille politieke carrière tot stand komt, blijkt een subtiel spel dat begint met sjouw-werk, borden plakken en laten weten dat je iets méér wilt. *'Dan word je gevraagd'*. Schaarste? *'Nee, dat is te gemakkelijk gezegd. Het is een interactie'*. Daarnaast: aanvoelen bij welke activiteiten je gewoon aanwezig moet zijn. En de circuits inschatten. Zijn jullie ijdel? Ja. Van den Biggelaar: *'En het gros ook. Ik weet het zeker van mezelf. En het moet eigenlijk ook'*. Van Dijk: *'Vroeger was ik bescheiden. Nu niet meer, eerder arrogant. De eigen mening durven blijven brengen en daar trots op zijn'*. Ambitieuze? *'Ja, dat zeker'*.

Arno Emmerik: ...tijdrovende hobby...

STUVER:

de **STU**dent**enVER**zekering van **NBBS**. Juist voor studenten die denken dat ze nooit van hun fiets vallen. **Voor f 410,- per jaar** (nog geen f 35,- per maand) je eigen ziektekostenverzekering, **incl. alternatieve geneeswijzen**. **Voor f 50,- per jaar** heb je al een prima pakketverzekering (aansprakelijkheid en inboedel).

Stuur mij een STUVER-folder

Naam _____
Straat _____
Postcode _____
Stad _____

Opsturen aan NBBS, Postbus 360, 2300 AJ Leiden.

academische tijdingen

Promoties

ir. Wil van Gils
Ir. Wil van Gils uit Wintelre zal ter verkrijging van de graad van doctor dinsdag 5 januari van vier tot vijf uur in de grote zaal van het auditorium van de TUE zijn proefschrift en stellingen verdedigen. Promotoren zijn de hoogleraren dr. J.H. van Lint (TUE) en dr.ir. H.C.A. van Tilborg (OU). De titel van het proefschrift: *'Design of error-control coding schemes for three problems of noisy information transmission, storage and processing'*. Het gaat over het ontwerp van foutencorrigerende codeerschema's voor drie verschillende problemen. Die problemen zijn door ruis gestoorde informatietransmissie,

opslag en verwerking. De 31-jarige Wil van Gils behaalde in 1982 de ingenieurstitel Wiskunde aan de TUE. Vanaf die tijd werkt hij bij het Philips Natuurkundig Laboratorium.

Tim Doup

Vrijdag 11 december is ir. Tim Doup gepromoveerd aan de Katholieke Universiteit Brabant. Doup heeft wiskunde gestudeerd aan de TUE en is daarna voor het Samenwerkingsverband Brabantse Universiteiten gaan werken aan zijn proefschrift *'Simplified algorithms on the simplotope'*. De promovendus heeft rekenprocedures ontwikkeld die het gemakkelijker moeten maken om tot prijsafspraken in de handel te komen. Vooral bij grote aantallen goederen of handelaren is het moeilijk om de juiste prijzen te bepalen. De ontwikkelde algoritmen zijn ook toepasbaar op handelsmodellen met meerdere landen.

Sovjet-Unie

In de maanden januari en februari wordt bij Studium Generale uitgebreid aandacht besteed aan de Sovjet-Unie: lezingen, films, tentoonstellingen en discussies. Het startsein voor dit geheel van activiteiten wordt gegeven door Anatoli Iwanowitz Blatov, ambassadeur van de Sovjet-Unie in Nederland. Dit gebeurt op maandag 11 januari om 12.45 uur in de grote zaal van het auditorium. Aansluitend houdt Najdenov, derde secretaris van de ambassade, een voordracht over de situatie in de Sovjet-Unie en de veranderingen die daar plaatsvinden. De voordracht is in het Nederlands. Na afloop is er gelegenheid voor vragen en discussie. Ter gelegenheid van de opening zijn er in de hal van het auditorium diverse stands met boeken, platen en andere informatie over de Sovjet-Unie. Vanaf die dag zijn

er ook enkele tentoonstellingen te zien: in de hal van het hoofdgebouw start een tentoonstelling van Russische Avant-Garde schilderkunst die nooit eerder buiten de Sovjet-Unie te zien was. In de hal van het auditorium zijn posters, Russische televisie via de sateliet, een telex van persbureau Tass en Russische producten variërend van strikijzers tot tractoren. Op dinsdag, 12 januari zal Harbert van de Kaap, medewerker van het filmblad Skrien, een inleiding geven op de serie films die in het kader van dit Sovjet-Unie-project vertoond wordt. Behalve een toelichting op de recente veranderingen binnen de filmwereld zoals de opheffing van het vertoningsverbod zal de spreker tevens een schets geven van de historische ontwikkelingen in de Russische cinema.

twee kunstenaars met elkaar geconfronteerd en vergeleken. De tentoonstellingen in de Krabbedans en museum Kempenland lopen tot en met 3 januari. In het Apollohuis lopen ze tot en met 20 december. Op eerste kerstdag en nieuwjaarsdag zijn de musea gesloten.

Culturele agenda

Van zaterdag 19 december tot vrijdag 8 januari.

Effenaar

Za.19 dec.: vierde Zappa-dag, 14.00 uur.
Di.22 dec.: 'Ballad of Narayama' van Shohei Imamura (film), 21.00 uur.

De fabriek

Za.26 dec.: 'Make me rhyme. Any time' (film), 21.30 uur.

Grand café Berlage

Do.24 dec.: Go go-rillas (funk en soul), 21.00 uur.
Wo.30 dec.: Groepenpresentatie met diverse bands (pop), 22.00 uur.

Het klein

Za.19 dec.: 'Repetitie No. 1' door het Klein

Foto: extern

'Concetto spaziale', kunstwerk van L. Fontana. Te zien op de afscheidstentoonstelling van Rudi Fuchs.

Woensdag 6 januari
Senaatszaal, 11.45 uur

Popconcert: The Butler

Traditiegetrouw opent Studium Generale het nieuwe jaar met een popconcert. De muzikale opening van 1988 wordt gesevierd door The Butler. Deze Amsterdamse band mag zich verheugen op een groeiende belangstelling in den lande. In 1986 wist The Butler door te dringen in de finale van de Grote Prijs van Nederland. TV-optredens volgden voor VPRO's Jonge Helden 'OK-TOUR 86' en in 1987 voor de

Popgroep The Butler bij SG.

Foto: extern

en Jeanne Maliet (bewegingstheater en poppenspel), 20.30 uur.
Zo.20 dec.: 'Repetitie No. 1', 15.00 uur.

Krabbedans

Za.19 tot en met wo.23 dec.: 'Soldier boy' van Karl Francis (film), 19.30 en 22.00 uur.
Zo.20 dec.: Korte Nederlandse films, 14.00 uur.
Do.24 tot en met za.26 dec.: 'Five easy pieces' van Bob Rafelson (film), 19.30 en 22.00 uur.
Zo.27 dec.: 'Die Zauberflöte' van Ingmar Bergman (film), 14.00 uur.
Zo.27 tot en met wo.30 dec.: 'Chinatown' van Roman Polanski (film), 20.00 uur.
Vr.1 tot en met zo.3 jan.: 'One flew over the cuckoo's nest' van Milos Foreman (film), 20.00 uur.
Ma.4 tot en met wo.6 jan.: 'The shining' van Stanley Kubrick (film), 19.30 en 20.00 uur.

POC

Ma 21 dec.: Shönberg Ensemble (klassiek), 20.15 uur.
Do.7 jan.: 'Hedda Gabler' van Hendrik Ibsen met o.a. Pleuni Touw en Hugo Metsers (toneel), 20.15 uur.

Schouwburg Eindhoven

Di.22 dec.: 'Een bijzonder prettig vergezicht' van Paul Haenen met o.a. Mary Dresselhuys (Toneel), 20.15 uur.
Di.22 en wo.23 dec.: Lichtstad operette Kerstshow (Globe), 20.30 uur.
Vr.25 dec. tot en met 1 jan.: Kerstwinter-circus 1987, div. tijden.
Di.5 jan.: 'Candida' van G.B. Shaw met Spukje Hooymaayer en Manfred de Graaf (toneel), 20.15 uur.
Wo.6 jan.: 'Staunch' door dansgroep Chritina de Chatel (ballet in het Toneelhuis), 20.15 uur.
Do.7 jan.: 'Hendrik IV' van Luigi Pirandello door groep Gertrud D. (toneel), 20.15 uur.
Vr.8 jan.: Het Brabants Orkest speelt Spukje Hooymaayer en Manfred de Graaf (toneel), 20.15 uur. 'It's reverboration time' door o.a. Leoni Jansen (Globe), 20.30 uur.

Exposities

Van Abbe

Tot en met 31 jan.: 'Regenboog' afscheidstentoonstelling van Rudi Fuchs met werk van 17 kunstenaars.

De fabriek

Tot 3 jan.: 'Ik, kalk, een boog', installatie van Jan Brouwer.

Henriëtte Roelandscentrum

Tot en met 8 jan.: Rico van Amelsfoort exposeert surrealistisch werk in de Cornelis Dankertstraat 2.

Museum Kempenland

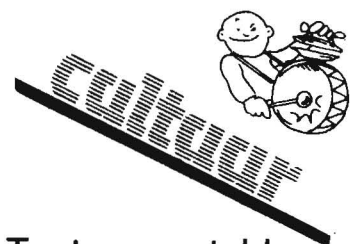
Tot en met 3 jan.: In opdracht geschilderd, schilderijen van Peer v.d. Molengraaf.

Krabbedans

Tot en met 3 jan.: 'Ars Ordinata' (computerkunst) in de galerie, Jack van Hoek in de kunsttuin en Phuong Nguyen in het café.

Galerie Willie Schoots

Tot en met 16 jan.: Expositie van Gé Verhulst (schilderijen).

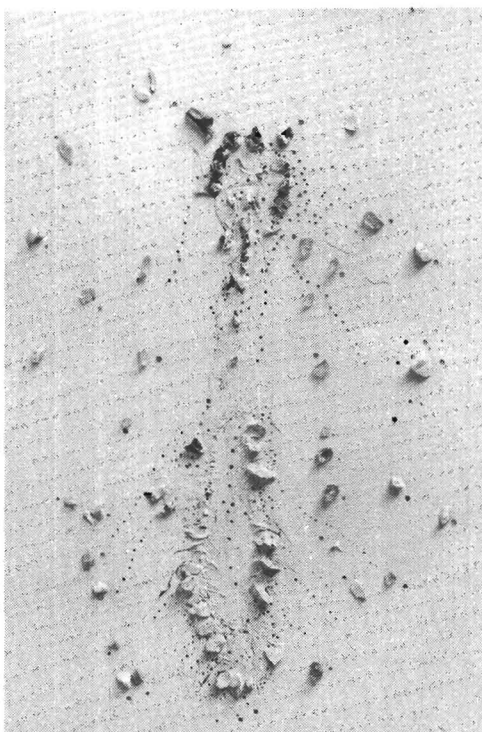

Tentoongesteld in Eindhoven

Zondags is het vaak gezellig druk op de verschillende tentoonstellingen in Eindhoven. Zo ook het afgelopen weekend de expositie van de internationaal bekende Eindhovense portretschilder Peer van den Molengraaf. De schilder was zelf aanwezig en beantwoordde vragen vriendelijk en geduldig. Wanneer men de vele portretten van vooral vooraanstaande mensen bekijkt, valt het op dat de persoonlijkheid van de afgebeelde af en toe goed naar voren komt. Dat is vooral de verdienste van deze kunstschilder. Zijn landschapschilderijen maken niet altijd zo'n grote indruk, maar dat is ook niet zijn specialisatie.

Ook de andere exposities in onder andere het Apollohuis, de Krabbedans en vooral op het stadhuis, waar de bekende 'Anne Frank'-tentoonstelling te zien is, trekken veel bezoekers. Het Apollohuis en vooral de Krabbedans vestigen dikwijls de aandacht op het werk van beginnende kunstenaars. Om in het Van Abbe te hangen of te staan moet men gevestigd zijn.

Het Van Abbe museum opent op 19 december om 17.00 uur de 'Regenboog'. Deze tentoonstelling is tot en met 31 januari te zien. Dit is tevens de officiële afscheidstentoonstelling van de ex-directeur van het Van Abbe, Rudi Fuchs. Hij zwaait sinds 1 november de scepter over het Haags Gemeentemuseum. In 'Regenboog' staat het thema 'hoe haant een kunstenaar kleur' centraal. Werk van onder andere Baselitz, Dibbets, Jorn, Fabro, Rainer, Richter, Struycker en Villeglé. Per zaal wordt het werk van ►

wiskunde en informatica

- Op maandag 22 februari zal de gelegenheid geboden worden het examenonderdeel Vernieuwings-theorie en semi-Markov-prosessen (2S510) schriftelijk af te leggen.
Aanvang: 9.00 uur, plaats: auditorium.
Aanmelding vóór 15 januari bij de Centrale Studentadministratie.
- Het college 2A050 - Analyse 2 voor WSK van prof. Hautus zal m.i.v. 1 januari worden gegeven op vrijdag 3e en 4e uur in zaal 15 van het auditorium.
- Het college 2F050 - Algebra 2 van Drs. Thiemann zal m.i.v. 1 januari worden gegeven op maandag 3e en 4e uur in zaal 15 van het auditorium.

technische natuurkunde

- College Quantummechanica en Atoomfysica (3B120)
Het college Quantummechanica en Atoomfysica van prof.dr.ir. D.C. Schram is met ingang van vrijdag 11 december (tweede, derde en vierde uur) verplaatst van AUD12 naar P2 (paviljoen).

werktuigbouwkunde

- Extra D1-examenvergadering

Zoals reeds eerder in Cursor en op de publicatieboren is medegedeeld, kan tot uiterlijk 1 september 1988 het D1-examen worden afgelegd overeenkomstig het in de studiegids 1986-87 gepubliceerde cijferreglement (art. 16, lid 2 van de Regelen en richtlijnen van de Vaste Commissie voor de Examens). In een extra vergadering, die overeenkomstig de op bladzijde 177 van de huidige studiegids vermelde jaargenda, op 3 oktober 1988 wordt gehouden, zal de D1-examencommissie van hen die zich uiterlijk 5 augustus als examinadus hebben aangemeld, vaststellen of het D1-diploma wordt toegekend, dan wel dat een volgend D1-examen geheel overeenkomstig het nieuwe examenreglement dient te worden afgelegd. Het m.i.v. 1 september 1988 geldende D1-cijferreglement is gepubliceerd op bladzijde 211 van de huidige studiegids. Het volledige examenreglement ligt op tal van plaatsen binnen de faculteit ter inzage (Bureau Onderwijs, Studiebibliotheek, Simon Kamer, Vakgroepssecretariaten). In het cursusjaar 1987-88 is het D1-vergaderschema:

	Aanmelding uiterlijk
18 januari	
18 april	4 december
3 oktober	11 maart
	5 augustus

- Afstudeercolloquia:

H.J. Jansen. (Een statistische methode voor de reconstructie van een vervormingsproces in geval van geschiedenisafhankelijk materiaalgedrag).
21 december om 15.00 uur, W-hoog 0.05

W.H. Sillekens. (Vloekrommen van staal C45 bij abrupte veranderingen in de rekweg).
22 december om 14.00 uur, W-hoog 1.102.

C.L. Simons. (Mechanisering ten behoeven van de eenmalige MTC-sensortips).
6 januari om 14.00 uur, W-hoog 1.102.

A.W.J.M. v.d. Haterd. (Het meten van prestaties in industriële systemen).
6 januari om 14.00 uur, W-hoog 0.05.

elektrotechniek

- Stagevoordrachten:

P.J.M. Welten. (Een controller voor het V54 protocol).
5 januari om 14.00 uur, EH 10.11.

R.J. Ritsma. (Elektromagnetische Stimulatie: de potentiaal verdeling opgewekt door een stroomgestuurd pan/ring elektrodenpaar).
7 januari om 14.00 uur, EEg 2.21.

- Informatietechniek

De faculteitsraad heeft in zijn 249e vergadering vastgesteld dat de collegevakken Algebraïsche Structuren 1 en 2 een cluster vormen in het ITE-programma.
Het keuzevak 'hanteren van computersystemen' dat geprogrammeerd staat in het lentetrimester voor Informatietechniek zal niet gegeven worden. Ook in de toekomst zal het gegeven worden. Het wordt definitief van de keuzevakkenlijst afgevoerd.

scheikundige technologie

- Vacatures Chemiewinkel

De Chemiewinkel heeft nieuwe aanvragen beschikbaar voor studenten die willen bijdragen aan een oplossing van een concreet milieuprobleem:

Vulstort Wychen

Het woonhuis van de klant grenst aan een voormalige vulstort in Wychen. Deze stort is sinds een jaar buiten gebruik. Er gaan geruchten dat er illegaal geloos is op deze stortplaats. De provincie heeft grondwatermonsters

genomen, maar wil de resultaten niet vrij geven. De klant vraagt of de chemiewinkel die rapporten kan achterhalen en beoordelen.

Dorpstiran Halsteren

In de gemeente Halsteren verbrandt een houtverwerkingsbedrijf onder andere spaanplaat en melamine. De klant, die op een afstand van 20 meter van de schoorsteen woont, klaagt over stank- en roetoverlast. Het bedrijf heeft een rapport over het verbrandingsproces op laten stellen en gebruikt dit als bewijs dat hij aan de eisen voldoet. De klant vraagt om een objectieve beoordeling van dit rapport en vraagt om hulp bij stappen om de overlast van het bedrijf te bepreken. Eventuele reiskosten bij bezoek aan de aanvrager worden vergoed. Voor inlichtingen kan men terecht bij de Chemiewinkel, T-laag 0.19. Vragen naar Peter Visser.

- Studentassistent chemiewinkel

Bij de chemiewinkel kunnen studenten een ondersteunende taak in de vorm van een studentassistentenschap op zich nemen. Op dit moment zijn de volgende functies beschikbaar:

Public Relations:

- bijhouden van de publicator;
- berichtgeving naar media (cursor, ESVBlaad, kranten, Omroep Brabant);
- opzetten van publicitaire acties (info- en themamiddagen, films, opendagen);
- zittingen nemen in de werkgroep publiciteit van de centrale winkel.

Technisch medewerker:

- begeleiden van vrijwilligers op het laboratorium;
- verzorgen van laboratorium-faciliteiten;
- opzetten van nieuwe analysemethoden en uitwerken van voorschriften;
- organiseren van de werkweek;
- vastleggen van de opgedane kennis.

Deze functies ook geschikt voor mensen die nog geen ervaring hebben met chemiewinkelwerk. De studentensassistentenschap worden afgesloten voor de periode januari tot en met maart.

Geïnteresseerden kunnen meer informatie krijgen op de chemiewinkel T-laag 0.19. Vragen naar Mark Savelsberg.

bouwkunde

- Eindcolloquia

T. Quaedackers. (Een computerprogramma voor de berekening van platen volgens de vloeiijentheorie).
6 januari om 15.30 uur, HG 3.94.

W. van Esch. (Een goedkoop alternatief voor de stiftdeuvelverbinding in staal-beton liggers).
7 januari om 13.30 uur, HG 3.94.

Jacq Vrusch. (Stationkwartier Helmond).
7 januari om 14.00 uur, HG 4.95.

international neighbour group

Agenda

Each Tuesday Morning

Open House in Carrefour. An open house is held in order to meet the hostesses and other guest; also there is a library.
09.45 Dutch lessons
10.00-12.00 Open house for coffee and the exchange of views.

January 16 - Saturday

17.00 - 21.00 Midwinter Party in P.V.O.C. (wooden pavilion, near entrance of industrial engineering faculty). Hostesses, guests and children are invited to join us for our Midwinter party.

Programme

17.00 Drinks and a chat.
18.30 Pea-soup (normally, Dutch pea soup contains sausages and pork; however vegetarian pea-soup will be available too).
Cost of the meal (pea-soup, fruit salad and coffee) is f.5,00 for adults, children till 7 years free. If you wish to participate, please return the application form (see Newsletter 5) before January 9.

Wij zijn UW adviesbureau
onroerende goederen
beëdigde taxaties
assurantiën
financieringen

persoonlijke begeleiding:
"no cure - no pay"

zwartjens
& salden
makelaars in onroerende goederen

Dela-gebouw, Oude Stadsgracht 1
5611 DD EINDHOVEN
tel: 040-451754 *
buiten kantooruren: SON
tel: 04990-73645

interne vacatures

Met het oog op het streven naar de opbouw van een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Faculteit Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen
Audiovisueel Centrum

Secretaresse (0,8 werktijd) (M/V)

(V7506)

Taak:
- voeren van het secretariaat (informatiebeheer, postbehandeling, archief, telefoon, agenda, planning);
- verzorgen van de correspondentie met tekstverwerkende apparatuur in vnl. Nederlandse en Engelse taal;
- verzorgen van geautomatiseerde financiële administratie (MSA);
- organiseren en notuleren van vergaderingen;
- ondersteuning bij uitleenen en verhuren van apparatuur.

Gevraagd:
- HAVO en secretaresse opleiding;
- kennis van financiële administratie en in het bijzonder van het MSA-systeem;
- bekendheid met het audio-visuele gebeuren;
- vlotte beheersing in woord en geschrift van de engelse taal;
- goede contactuele eigenschappen;
- ervaring met tekstverwerkende apparatuur.

Aanstelling:
voor een proeftijd van maximaal 2 jaar met uitzicht op vast dienstverband.

Salaris:
afhankelijk van ervaring tot f2.972,- bruto per maand.

Inlichtingen:
betreffende de functie, P.E. Lapperre M.Sc., tst. 4413.

Overige informatie: M. Beks, personeelsadviseur tst. 2003.

Samenwerkingsorgaan Brabantse Universiteiten

Bij het Samenwerkingsorgaan Brabantse Universiteiten bestaat bij de faculteit W&M (vakgroep Pedagogie, Puberteitspsychologie en Alg. Didactiek) en de faculteit der Sociale Wetenschappen (van de KUB) een vacature voor een

Systeemanalist (M/V) voor 0,4 van de werktijd

(V7445)

ten behoeve van het Samenwerkingsproject
'Waardoor leren we het een beter dan het ander, een analyse met TOPS'.

Algemeen
In het kader van geheugenonderzoek bij het bovengenoemd project bestaat behoefte aan verbetering van de analyse-methoden die behoren bij de zg. Theory of Pure Search, een wiskundig model voor zoekprocessen in het menselijk geheugen. Uitgangspunt voor de analyse zijn de gegevens die in geheugenexperimenten verzameld worden: frequentieverdelingen van antwoord plus antwoordtijd in diverse condities. Uit deze ruwe gegevens moeten modelparameters geschat worden voor verschillende versies van het model. Tevens dienen de procedures voor statistische toetsing verbeterd worden. Eventueel zal de aan te trekken ambtenaar ook worden ingezet voor ander programmeerwerk.

Taak:
- wiskundig-statistisch programmeerwerk;
- eventueel: ontwerp- en programmeerwerk t.b.v. de sturing van geheugenexperimenten met nauwkeurige tijdsregistraties (MS/DOS-systeem). Begonnen zal moeten worden met het overzetten van bestaande ALGOL-programma's (Burroughs) en bestaande FORTRAN-programma's (PDP-11) naar PASCAL (MS/DOS).

Gevraagd:
- goede wiskundige ondergrond;
- ruime programmeerervaring.
Tot aanbeveling strekt kennis/ervaring m.b.t.:
- kansrekening en statistiek;
- numerieke methoden;
- complexe programmeerproblemen;
- Assembler.

Ook studenten worden uitgenodigd te solliciteren.

Salaris:
afhankelijk van ervaring tot een maximum van f3209,- bruto per maand bij volledige werktijd.

Aanstelling:
Voor 2 dagen per week gedurende een periode van 1 jaar, met uitzicht op verlenging tot een totaal van 3 jaar.
Standplaats: TUE.

Inlichtingen:
drs. L.J. Thijs HG 9.07, tst. 4669 of drs. A.J. Duijf, HG 9.08, tst. 4601.
Over het Samenw. orgaan: drs. A. Pillot, BG 3-08, tst. 2118.
Overige informatie: de heer M. Beks, personeelsadviseur, tst. 2003.

Faculteit Bouwkunde
Vakgroep Architectuur en Urbanistiek

Vakgroepsecretaresse (0,8 werktijd) (M/V)

(V7039)

Algemeen:
de werkzaamheden zullen hoofdzakelijk worden verricht ten behoeve van de sectie Urbanistiek; de sectie Urbanistiek houdt zich bezig met onderzoek en het geven van onderwijs op het gebied van de stedenbouwkundige planologie.* Op het vakgroepsecretariaat werkt een team van drie secretarissen.

Taak:
- het verzorgen en typen van correspondentie, artikelen en verslagen in de nederlandse en engelse taal;
- behandelen van de telefoongesprekken eveneens in de nederlandse en engelse taal;
- beheren van agenda's, maken van afspraken en ontvangen van bezoekers;
- verzorgen en notuleren van vergaderingen;
- bijhouden archief;
- verzorgen en typen van collegedictaten;
- organiseren van colloquia.

Gevraagd:
- diploma HAVO/VWO met moderne talen;
- secretarissenopleiding en vaardigheid in het typen van nederlandse en engelse teksten;
- goede beheersing van de nederlandse en de engelse taal;
- goede contactuele eigenschappen;
- zelfstandigheid en organisatievermogen;
- ervaring met tekstverwerkende apparatuur.

Salaris:
bij volledige uitvoering van de functie maximaal f2.972,- per maand.

Aanstelling:
geschied met een proeftijd van maximaal 2 jaar met uitzicht op een vast dienstverband.

Inlichtingen:
Betreffende de functie: prof.dr. H.J.P. Timmermans tst. 2274.
Overige informatie: ing. J.Th. Herder, personeelsadviseur, tst. 3930.

Foto-bespreking

De maandelijkse contactavond van de Foto Club TUE is op dinsdag 5 januari in het PVOC (Personeels Verenigings Ontmoetings Centrum), Paviljoen, vleugel N-2. Aanvang 20.00 uur. Deze eerste avond in het nieuwe jaar krijgt een feestelijk tintje. Ook introducées en geïnteresseerde niet-leden zijn zonder enige verplichting van harte welkom.

Programma: bespreken van door de aanwezigen meegebrachte foto's en/of dia's. Ook probersels, experimenten!
Afhankelijk van het aanbod kan ook fotowerk van niet-leden worden bekeken. Forumbird, projectiescherm en kleinbeeld diaprojector zijn aanwezig. Voor een 6x6 diaprojector kan worden gezorgd wel van te voren contact opnemen met Theo Berben (3372) of Eric te Nijenhuis (2409). Het is de bedoeling dat het te bespreken fotowerk van te voren even wordt uitgelegd op de tafeltjes om iedereen in de gelegenheid te stellen details op te nemen.

Langlauftrip

Voor de langlauftrip op dinsdag 26 februari kan men zich tot uiterlijk 13 januari opgeven bij Cor Rooijackers, RC 1.4 of bij Greetje Pieksma BG 0.04. Voor deze tocht geldt 'vol is vol'. Inschrijving is alleen mogelijk onder gelijktijdige betaling.

27 wintercircus

januari 1988
26 langlauftrip

Magazijn Kantoorbehoeften

Met ingang van 4 januari is het magazijn van kantoor en schrijfbodigheden alleen geopend van 13.00 tot 16.00 uur.

Vergadering OOP
18 december, B6, vergaderzaal 5.

Agenda

1. Opening
2. Notulen van de vergadering van 9-10-1987
3. Notulen van de vergadering van 18-11-1987
4. Actiepunten uit de vorige vergaderingen
5. Mededelingen
6. a. door de voorzitter
7. b. van de zijde van het O.O.P.
8. Stand van zaken m.b.t. invoering BBA 1984
9. Concept-Werkbegroting 1988
10. Discussienotitie aanstellingsbeleid
11. Rondvraag
12. Sluiting

Thor symposium

'Onderzoek en onderwijs loskoppelen'

'Het technologiebeleid moet beter uit de verf komen. We verliezen terrein aan ondermeer Zuid-Duitsland. We dreigen tweederangs te worden'. Dit zei ir. Cornelis van Reijen, stafdirecteur bij Holec op het Thor lustrumcongres. Zijn boodschap aan universiteiten is dan ook: loskoppeling van onderwijs en onderzoek.

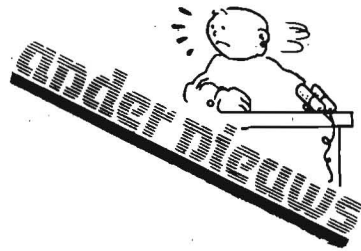
Hendrik Venema

Volgens Van Reijen worden veel ingenieurs 'misbruikt door intellectuele armoede in hun werkomgeving'. Op het congres, met als titel 'De beroepspraktijk van de ingenieur', zei hij verder dat de bedrijven meer oog moeten hebben voor het goed benutten van ingenieurskennis. Een dringende oproep deed de stafdirecteur van Holec ook voor het behoud van een goed academisch niveau aan universiteiten. Volgens hem moet dit niet ver-

worden tot dat van een beroepsopleiding. Er moeten mensen opgeleid worden tot een 'echte ingenieur', mensen die flexibel kunnen denken bij verschillende bedrijfsomstandigheden. 'Laat het niet afglijden naar een veredelde HBS', zo waarschuwde hij. Loskoppeling van onderwijs en onderzoek, acht hij hiervoor een heel goede zaak. Tegenwoordig wordt namelijk van elke professor verwacht dat deze onderzoek doet en laat uitvoeren. Onderzoek vindt Van Reijen een goede zaak, maar het is volgens hem in ons land nog teveel

versnipperd. Ook op het gebied van energie. Door onderzoek los te koppelen van onderwijs, kan dit onderzoek meer geconcentreerd worden.

De primaire taak van een universiteit, het opleiden van academici, komt hierdoor volgens hem meer tot z'n recht. Voor dit onderwijs zijn dan niet in de eerste plaats mensen nodig die goed onderzoek kunnen doen, maar mensen die goed kunnen doceren. 'Zorg voor goede docenten aan een universiteit', geeft de Holec-topman te kennen.

REDUKTIEBUREAU

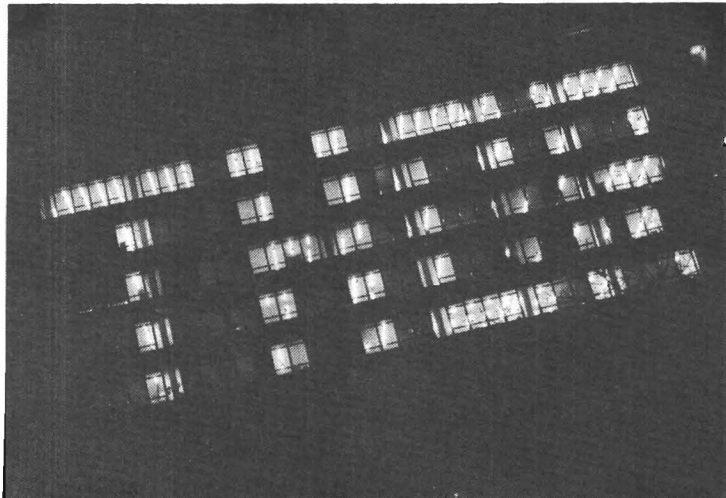
john f. kennedylaan 3
eindhoven 040 - 440366

Tijdens de kerstvakantie is het reductiebureau alleen op woensdag 23 december, van 16.00-18.30 uur, geopend. Vanaf 4 januari is het reductiebureau weer op normale tijden open.

- 10 stuks 3M-diskettes voor f22,-; tijdelijk een 3M-klokje gratis bij aankoop van 30 stuks. (zolang de voorraad strekt).
- Rotring profiel tekenplaat A3 voor f63,75.

Thor lustrum ▶

Donderdagavond 10 december was vanaf de Kennedylaan duidelijk helverlicht de tekst 'THOR' te lezen. Niet via neonreclame, maar door een combinatie van de verlichting in de kamers in E-hoog met een aantal jalouzieën. Het was een stunt van studievereniging Thor ter gelegenheid van hun zesde lustrum. Vanaf de weg vielen de letters veel beter op dan de verlichte panelen 'technische universiteit' boven op T-hoog.

AOR film op zondag

Aanvang: 21.00 uur, bar open: 20.00 uur, entree gratis.

Zondag 3 januari

Clockwise met John Cleese

Mr. Stimpson leeft volgens de klok totdat hij één foutje maakt, dat zijn hele programma in de war gooit.

Viering in de studentenkapel rondom Kerstmis en Nieuwjaar

Zondag 20 december
11.00 uur:

Viering 4e Adventszone: Inwijding van de tempel (1Kon.8). Voorganger: André van Kempen.

Donderdag 24 december
21.00 en 23.00 uur:

Viering van de Kerstnacht: In ons midden...(Lukas 2). Voorganger: Nol Sales.

Vrijdag 25 december
11.00 uur:

Viering Kerstmis: Vleesgeworden Woord (Joh.1). Voorganger: Anki Peper.

Zondag 27 september
11.00 uur:
Viering. Voorganger Wim de Leeuw.

Zondag 3 januari
11.00 uur:
Gastdienst, m.m.v. Hein en Ruth Schaeffer, voorheen omroepastoraat Amersfoort. Gastheer: André van Kempen.

Alle vieringen vinden plaats in de studentenkapel, Kanaalstraat 8a, Eindhoven (bij de Dommelbrug). Er is een kindernevendienst en crèche. Na de diensten is er gelegenheid tot koffie of thee drinken in de kantine beneden, óók met Kerstmis.

Contactgroep gewetensbezwaarden

Maandag 4 januari zal in het teken staan van de vervangende dienst. Duur, eigen initiatief, randvoorwaarden, de overige vragen

bij de procedure komen aan de orde.
Plaats en tijd: Carrefour, 20.00 uur

Informatie: André van Kempen, tel. 424629, of secretariaat ESK: tst. 2627.

Zenith Easy-PC

Tot 18 december is het mogelijk om bij Stack kennis te maken met de Zenith Easy-PC (100% compatible). Deze computers zijn echter niet via Stack te koop. Voor meer informatie: Stack, RC. 1.59.

december
Nargileh
19 of Bakkes vol met stro,
20 Eindhoven

Cursus sociale vaardigheden

Woensdag 13 januari gaat de cursus Vergadertechnieken & Discussievaardigheden van start. In deze cursus wordt op praktische wijze basisvaardigheden van het vergaderen geoefend (agenda, notuleren, voorzitten). De cursus heeft vijf bijeenkomsten.

Donderdag 14 januari begint de cursus praktische sociale vaardigheden. Deze cursus is geschikt voor iedereen die wat meer af wil weten van een aantal praktische sociale vaardigheden zoals: telefoneren, brieven schrijven. Daarnaast komen de volgende onderwerpen aan de orde: communicatietheorie, conflict-hantering. Ook deze cursus heeft 5 bijeenkomsten. De bijeenkomsten duren van 20.00 tot 22.00 uur en worden gehouden in het hoofdgebouw. Inschrijven kan bij de StK: Hoofdgebouw 0.01 aan de zuidzijde, achter de lift. Telefonisch kan het ook: tst. 2785 of 4686.

Guus Olijerhoek schaatskampioen

De achttienjarige Guus Olijerhoek heeft op overtuigende wijze het TU-kampioenschap langebaanschaatsen gewonnen dat werd georganiseerd door schaatsvereniging ISIS. Er werd geschaatst over 500, 1500 en 3000 meter. In een deelnemersveld van veertig man behaalde het ISIS-lid 139,746 punten en bleef daarmee voor op Ron Hellemons, die 140,628 punten behaalde. Jan de Nijs, vorig jaar clubkampioen, legde ondanks een goede tijd op de 500 meter beslag op een derde plaats. Door verschillende valpartijen wisten niet alle deelnemers mooie tijden neer te zetten. Olijerhoek overtuigde door goed bochtenwerk, waarmee hij, met Hellemons, op de 3000 m onder de 5 minuten bleef. Hij is nu tevens clubkampioen.

Ruime winst Icehawks

De Icehawks heeft de ijshockey wedstrijd tegen de collega-studenten uit Twente met ruim verschil gewonnen. Na een kleine voorsprong in de eerste periode (3-1) werd Twente in de tweede periode opgerold (8-1). Frits Verlijdsdonk had met 4 treffers een groot aandeel in de 11-2 winst.

Elephants blijven in Zeeuwse klei steken

Een echte rugbytopper. De Elephants tweede met vijf verliespunten, Oemoemenoe derde met 6 verliespunten. Veel spanning ook. In de eerste helft verzuimden de Zeeuwse gastheren op voorsprong te komen. Driemaal werd een penaltykick gemist. De Elephants scoorden op slag van rust een try, 6-0. In de tweede helft werden de Elephants door het goed verdedigen van Oemoemenoe op de eigen helft teruggedrukt. Via een try op de wing, vrij spelen van laatste speler in driekwartlijn, kwam Oemoemenoe langs. Met een gelukkige penalty die via de lat door de palen ging, en een try werd de eindstand bepaald op 13-6 in het voordeel van de Zeeuwen. De scheidsrechter kreeg nog een Zeeuwse boerenkool aangeboden. Deze had een paar weken eerder het rugby van Oemoemenoe als boerenkoolrugby (lomp) omschreven.

Nayade opent weg naar promotiepool.

Het waterpolo-team Nayade 1 raakt steeds beter ingespeeld. In een faire wedstrijd tegen Mosa Regio Blerick dicteerden de Eindhovense studenten het spel. Fel verdedigingswerk bracht twee maal een man minder in het bad voor Nayade. Dit bleef gelukkig zonder gevolgen. Eric Klomp had met drie goals een groot aandeel in de 8-6 winst. Vanuit het collectief worden per week de individuele kwaliteiten van de Nayade-spelers steeds beter benut. Bij winst komend weekend tegen Zeester ligt een plaatje in de promotiepool in het verschiet.

Lege handen

Pusphaira bleef met lege handen staan terwijl de punten toch zo in de zak gestoken hadden kunnen worden. In het eerste kwartier creëerden de voetballers van Pusphaira een drietal uitgekende kansen die niet werden verzilverd. Hierna ging de wedstrijd tegen Olland gelijk op. Na de rust een goed voetballend Pusphaira. Rond de twintigste minuut werd een spits van Olland gevloerd in het strafschoopgebied, penalty; 1-0. Vijf minuten later werd opnieuw een speler van Olland binnen de zestien meter tegen de grond gewerkt. De bal werd vanaf de elfmeter goed ingeschoten, 2-0. Pusphaira 2 blijft winnen, ondanks het gemis van spits Klaas Schoustra. Dit keer ging 'Het Groenewoud' met 5-0 op de knieën.

Klein kansje Oktopus-dames

De handbaldames van Oktopus zitten na de laatste wedstrijd in de bekerpoule nog een paar dagen in spanning. De eerste wedstrijd tegen 'De Vlinders', uit Maarheeze, kende geen winnaar, 7-7. Vivian Hoeymans scoorde op de dag voor haar verjaardag de zeven Oktopus doelpunten. De tweede partij tegen 'Bedo' uit Beek en Donk, ging goed gelijk op. In de laatste minuut scoorde Bedo echter de beslissende goal, 7-6. Het wachten is nu op het onderlinge resultaat van Bedo en de Vlinders.

D-Night

Het jaarlijkse carnavaleske zaalvoetbaltoernooi van Totelos wordt dit jaar gespeeld in de nacht van 11 op 12 februari, de traditionele donderdag op vrijdagnacht voor carnaval. Voor inlichtingen: Jan Adriaanse tel. 432007.

Oktopus scoort er op los

De heren handballers van Oktopus scoren er de laatste weken lustig op los. Zo ook in de wedstrijd tegen HVV3, uit Veldhoven. Tegen dit veredeld jeugdteam werd het klasseverschil duidelijk in goals omgezet, 34-13. Vrijdag 18 december komt men in de beker uit tegen NUCA1, Nuenen. Na de kerstvakantie wordt op 9 januari de topper gespeeld tegen medekoploper HVSO. Niet geheel gerust over die wedstrijd hebben enkele Oktopusleden al een oriënterend bezoekje gebracht aan een wedstrijd van HVSO.

lichamelijke
vorming en sport

Roosterwijzigingen sportcentrum

Met ingang van 4 januari worden enkele lessen op het studenten-sportcentrum verplaatst. De roosterwijzigingen betreffen:

Jiu-Jitsu:

maandag 17.00-18.00 uur wordt donderdag 17.00-18.30 uur;

Karate beginners:

maandag 18.00-19.30 uur wordt maandag 17.00-18.30 uur;

Karate gevorderden:

maandag 19.30-21.00 uur wordt maandag 18.30-20.00 uur;

Judo beginners:

maandag 21.00-22.30 uur wordt maandag 20.00-21.30 uur;

Judo algemeen:

donderdag 18.00-19.30 uur wordt donderdag 18.30-20.00 uur;

Krachtraining:

woensdag 21.00-22.30 uur wordt maandag 21.30-23.00 uur;

Krachtraining:

donderdag 19.30-21.00 uur wordt donderdag 20.00-21.30 uur;

Jazz-gymnastiek:

vrijdag 17.30-19.30 uur wordt vrijdag 17.30-19.00 uur.

sportvario

Vrijdag 18 december

18.30-22.00 uur: Basketbal Tantalus competitie, hal 2.

19.00-20.30 uur: Handbal Oktopus bekercompetitie, hal 1.

Zaterdag 19 december

10.00-14.30 uur: Badminton Panache competitie, hal 1.

14.30-21.30 uur: Volleybal Hajraa en Tamar competitie, hal 1.

16.00-21.30 uur: Volleybal Hajraa en Tamar competitie, hal 2.

21.00-23.00 uur: IJshockey Icehawks competitie, kunstijsbaan.

Zondag 20 december

13.00-14.30 uur: Rugby Elephants competitie, rugbyveld.

14.45 uur: Waterpolo Nayade competitie, Tongelreep.

Woensdag 23 december

13.30-16.30 uur: Zaalvoetbal Old Soccers toernooi.

Het sportcentrum is van 25 december tot en met 3 januari gesloten.

Sportredacteur voor deze week is Edwin Schröder tel. 515485 (na 19.00 uur).

Coopertest Asterix

De eerstvolgende Coopertest voor studenten en medewerkers is op woensdag 6 januari. Men kan zich inschrijven bij het Sportcentrum (inschrijfgeld f1,-) vanaf 12.15 uur, waarna om 12.45 uur gestart zal worden. Een sportkaart is niet verplicht.

**ELEKTROTECHNICI, INFORMATICI, WISKUNDIGEN,
TECHNISCH-NATUURKUNDIGEN BOUWEN MEE AAN**

TOEKOMST IN COMMUNICATIE

Slagvaardigheid en marktgerichtheid zijn twee steeds terugkerende aandachtspunten in de PTT-organisatie. Zeker nu de verzelfstandiging op korte termijn wordt voltooid.

Het Dr. Neher Laboratorium speelt daar actief op in. Het onderzoek dat er gedaan wordt is mede bepalend voor de strategie van de PTT.

De kwaliteit van de output is voor de klant van doorslaggevende betekenis. Zakelijkheid, marktgerichtheid, initiatief en inventiviteit zijn dan ook trefwoorden bij de medewerkers van het laboratorium.

Bijna 400 research- en development-medewerkers werken op nationaal en internationaal niveau mee aan de informatie- en communicatiesystemen van morgen. Geen onderzoek omwille van onderzoek maar toepassingsgericht.

Het DNL is met de meest uiteenlopende projecten bezig: beeldoverdracht via het ISDN, spraakonderzoek, cryptologie, geïntegreerde optica, robotica, expertsystemen; zaken waarover u tijdens uw studie ongetwijfeld heeft gelezen zijn bij het DNL dagelijks bezigheden.

In Europees verband is het DNL een belangrijke partner bij onderzoeksprogramma's zoals RACE (Research in Advanced Communications technology in Europe) en ESPRIT (European Strategic Programme for Research in Information Technology).

Uw toekomst bij DNL

Toekomst heeft het DNL jonge afstuderenden zeker te bieden. Bij het DNL kunnen ingenieurs aan de slag met als opleiding: elektrotechniek (telecommunicatie), informatica, wiskunde (operationsresearch), technische natuurkunde.

Een positieve instelling van uw kant zal actief ondersteund worden. "Promotion from within" wordt door ons gestimuleerd.

Informatie:

Voor informatie over mogelijkheden en vacatures kunt u zich wenden tot:

Dr. Neher Laboratorium
Werving en Selectie
Postbus 421,
2260 AK Leidschendam.
Telefoon (070) - 43 52 07

ptt dr neher laboratorium

dnl

87/017D

Bekijk 't maar

Know how en doen!

De Technische Universiteit Eindhoven verzorgt wetenschappelijk onderwijs in elf studierichtingen verdeeld over acht faculteiten. Er studeren ca. 7000 studenten en er werken zo'n 2500 mensen. Ruim 50 vakgroepen geven onderwijs en verrichten fundamenteel en toegepast onderzoek.

De TUE (zo luidt de onuitspreekbare afkorting van deze universiteit) heeft maatschappelijke dienstverlening hoog in het vaandel geschreven. Know how en doen, onder dat motto werkt de TUE-gemeenschap met vernuftig personeel en leergierige studenten (denk maar aan: transferbureau, wetenschapswinkels, rekencentrum, bibliotheek, vervolgoedingen en diverse instituten) mee aan de opbouw van ons land in het algemeen en aan de **science based** regio rond Eindhoven en Helmond in het bijzonder.

Worldwide leverancier van know how

Industriële systemen en producten vinden als **spin off** van de TUE als leverancier van know how een weg naar industrie en consument.

De TUE is een ondernemende universiteit die niet van half werk houdt.

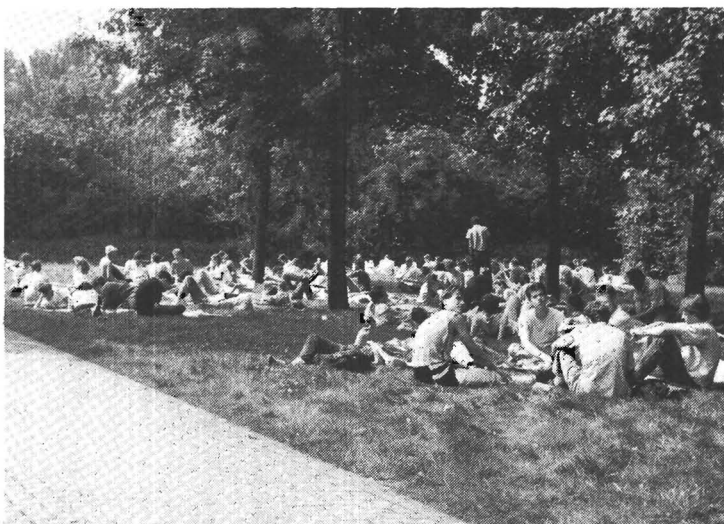
Zit u in uw bedrijf, instelling, buurt of milieugroep met een probleem, klop gerust aan bij de TUE: wij hebben een oplossing of we vinden er een.....

Worldwide heeft deze universiteit bijna 10.000 ingenieurs uitgezet die zorgen dat het niveau mondiaal **high tech** wordt. De TUE zelf kijkt ook over de landsgrenzen via samenwerkingen met vele universiteiten en research-instituten tot in alle uithoeken van de werelddelen. De TUE heeft de nodige ruimte, ook voor aangepaste **technology transfer** op maat gesneden voor ontwikkelingslanden.

Studeren in Eindhoven

Centraal gelegen tussen de grootste havenstad ter wereld en het Ruhrgebied ligt congressstad Eindhoven. Enkele typisch Brabantse dorpen zijn samengeklonterd tot de vijfde stad van ons land.

Eindhoven, de lichtstad aan het rustieke riviertje De Dommel, geniet vooral bekendheid door de **science expo**

Bij mooi weer worden colleges in de open lucht gegeven.

Deze advertentie wordt aangeboden door de redactie van *Cursor*, het weekblad voor personeel en studenten van de TUE.

Het gebouw van de faculteit Scheikundige Technologie op het TUE-complex.

Evolutie en het Europees topvoetbal-team PSV. Bijna een eeuw geleden startte ene zekere Philips nabij het TUE-complex een gloeilampenfabriek en die **Triomf der Techniek** heeft tot de moderne stad geleid die Eindhoven heden ten dage toch wel genoemd mag worden. Het Cultureel Centrum van het Zuiden, een **fast moving city**, een uurtje vliegen van Parijs, dat alles staat borg voor een swingende studeer- en werkstad voor de vele duizenden studenten aan de Technische Universiteit Eindhoven. En mocht Eindhoven niet brengen wat je er als student van verwacht, geen nood, de TUE denkt met u mee. Onze studenten krijgen het reizen met de paplepel ingegoten. Een greep uit hun reisprogramma: China, Verenigde Staten van Amerika, Japan, India, Rusland, Korea, België, Finland en Taiwan.

Wie zich bij deze fijne studentengemeenschap wil aansluiten is natuurlijk welkom. Omdat meisjes en techniek best samen kunnen gaan bestaat de TUE-studentenpopulatie niet alleen uit mannen.

Meld je aan, de TUE is er ook voor jullie...

v/m

De TUE voert een modern personeelsbeleid en biedt volop kansen aan mannen in hogere functies. Met het oog op het streven naar opbouw van een evenwichtiger personeelsbestand worden niet alleen vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. Hebt u interesse voor een functie op deze technische universiteit in het zuiden van het land, neem contact op met onze Dienst Personele Zaken.

P.S. De getallen in deze advertentie zijn naar boven afgerond.

Meer dan een universiteit, een toekomst...

Technische Universiteit Eindhoven